

U S T A W A

z dnia

o zmianie ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej

Art. 1. W ustawie z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (Dz. U. z 2017 r. poz. 862 oraz z 2018 r. poz. 152, 1105 i 1608) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 15 po ust. 5 dodaje się ust. 5a w brzmieniu:

„5a. Program, o którym mowa w ust. 5, podaje do publicznej wiadomości w terminie 7 dni od dnia powołania dyrektora instytucji kultury:

- 1) organizator na swojej stronie podmiotowej w Biuletynie Informacji Publicznej lub
- 2) instytucja kultury na swojej stronie internetowej.”;

2) w art. 16:

a) po ust. 3c dodaje się ust. 3d i 3e w brzmieniu:

„3d. W ogłoszeniu o konkursie, o którym mowa w ust. 2, organizator zawiera nazwę, siedzibę i adres instytucji kultury.

3e. Uwzględniając formę organizacyjno-prawną, zakres działalności oraz aktualną sytuację instytucji kultury, której dotyczy konkurs, o którym mowa w ust. 2, organizator zawiera w ogłoszeniu o konkursie co najmniej:

- 1) opis kwalifikacji wymaganych od kandydata na stanowisko dyrektora instytucji kultury i sposób ich udokumentowania;
- 2) określenie umiejętności i kompetencji, jakie ma posiadać kandydat na stanowisko dyrektora instytucji kultury, oraz zadań, jakie ma realizować dyrektor w zakresie bieżącego funkcjonowania i rozwoju instytucji kultury;
- 3) wymóg przedłożenia przez osoby przystępujące do konkursu programu realizacji zadań w zakresie bieżącego funkcjonowania i rozwoju instytucji kultury;
- 4) wykaz dokumentów wymaganych od osób przystępujących do konkursu;
- 5) informację o sposobie udostępnienia przez organizatora dokumentów i informacji, dotyczących warunków organizacyjno-finansowych funkcjonowania instytucji kultury, w tym jej planów finansowych i rzeczowych

na okresy po rozstrzygnięciu konkursu, jeżeli w danej instytucji kultury plan rzeczowy jest opracowywany, oraz inne ogólne informacje na temat działalności instytucji kultury;

- 6) miejsce i termin złożenia ofert, nie krótszy niż 30 dni od dnia podania do publicznej wiadomości ogłoszenia o konkursie;
 - 7) termin rozpatrzenia złożonych ofert.”,
- b) po ust. 5 dodaje się ust. 5a–5c w brzmieniu:
- „5a. Komisja konkursowa, o której mowa w ust. 4:
 - 1) ustala szczegółowe kryteria oceny uczestników konkursu;
 - 2) przeprowadza postępowanie konkursowe na stanowisko dyrektora instytucji kultury, w tym:
 - a) ustala spełnienie warunków określonych w ogłoszeniu o konkursie przez uczestników konkursu albo stwierdza uchybienia lub braki złożonych ofert,
 - b) przeprowadza rozmowy z uczestnikami konkursu, w tym dotyczące złożonych przez nich programów, o których mowa w ust. 3e pkt 3;
 - 3) rozstrzyga konkurs na stanowisko dyrektora instytucji kultury, sporządza z niego protokół końcowy i przekazuje organizatorowi wyniki konkursu wraz z jego dokumentacją.

5b. Obsługę komisji konkursowej, o której mowa w ust. 4, w tym niezbędne warunki i środki finansowe związane z przeprowadzeniem postępowania konkursowego na kandydata na stanowisko dyrektora instytucji kultury oraz działalnością komisji konkursowej, zapewnia organizator.

5c. Członkowi komisji konkursowej, o której mowa w ust. 4, zamieszkałemu poza miejscowością, w której odbywa się posiedzenie komisji konkursowej, niebędącemu pracownikiem podmiotu, którego jest przedstawicielem w komisji konkursowej, biorącemu udział w posiedzeniu komisji konkursowej, przysługuje zwrot kosztów podróży w wysokości i na warunkach określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 77⁵ § 2 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 2018 r. poz. 917, 1000, 1076, 1608 i 1629).”,

c) ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. W odniesieniu do instytucji kultury, o których mowa w ust. 2, minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) sposób ogłoszenia konkursu, w tym termin i miejsce publikacji ogłoszenia o konkursie,
- 2) sposób przeprowadzania konkursu
– uwzględniając konieczność właściwego poinformowania osób zainteresowanych udziałem w konkursie o zamiarze jego ogłoszenia oraz o jego warunkach, zapewnianie właściwego sposobu oceny uczestników konkursu i sprawne przeprowadzenie procedury konkursowej.”,

d) dodaje się ust. 7–14 w brzmieniu:

„7. Członkiem komisji konkursowej nie może być:

- 1) osoba przystępująca do konkursu;
- 2) osoba, w stosunku do której osoba przystępująca do konkursu jest małżonkiem, krewnym lub powinowatym takiej osoby w linii prostej, krewnym lub powinowatym takiej osoby w linii bocznej do drugiego stopnia włącznie oraz nie może pozostawać wobec niej w takim stosunku prawnym lub faktycznym, że może to powodować uzasadnione wątpliwości co do obiektywizmu lub bezstronności tego członka komisji konkursowej.

8. Członek komisji konkursowej, po zapoznaniu się z ofertami, składa organizatorowi oświadczenie, że nie zachodzą wobec niego okoliczności, o których mowa w ust. 7.

9. Jeżeli okoliczności, o których mowa w ust. 7, zostaną ujawnione po rozpoczęciu pierwszego posiedzenia komisji konkursowej, organizator niezwłocznie wyznacza inną osobę z zachowaniem trybu właściwego dla powołania tego członka.

10. Jeżeli w ofercie zawierającej wszystkie informacje i dokumenty określone w ogłoszeniu o konkursie komisja konkursowa stwierdzi uchybienia lub braki, w szczególności dotyczące braku podpisu, braku oznaczenia stron dokumentów lub niewłaściwej formy dokumentu, komisja wyznacza osobie, która złożyła ofertę, termin na usunięcie uchybień lub uzupełnienie braków, pod rygorem, że nieusunięcie uchybień lub nieuzupełnienie braków w wyznaczonym terminie skutkuje odrzuceniem oferty.

11. Konkurs może zostać nierozstrzygnięty w razie stwierdzenia przez komisję konkursową, że żadna oferta nie spełnia warunków określonych w ogłoszeniu o konkursie lub że żaden z uczestników dopuszczonych do udziału w konkursie nie spełnia kryteriów oceny, o których mowa w ust. 5a pkt 1.

12. W przypadku nierozstrzygnięcia konkursu organizator instytucji kultury, o której mowa w ust. 2, niezwłocznie ogłasza kolejny konkurs, chyba że wystąpi do ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego o zgodę na powołanie dyrektora bez konkursu w trybie określonym w ust. 3–3c.

13. Organizator przedstawia kandydatowi wyłonionemu w konkursie warunki organizacyjno-finansowe instytucji kultury, określone z uwzględnieniem programu realizacji zadań, o którym mowa w ust. 3e pkt 3, oraz warunków organizacyjno-finansowych instytucji kultury, o których mowa w ust. 3e pkt 5.

14. Jeżeli w wyniku negocjacji pomiędzy organizatorem instytucji kultury, o której mowa w ust. 2, a kandydatem wyłonionym w konkursie nie zostaną ustalone warunki powołania na stanowisko dyrektora instytucji kultury i kandydat wyłoniony w konkursie nie zostanie powołany na stanowisko dyrektora instytucji kultury, organizator niezwłocznie ogłasza kolejny konkurs, chyba że wystąpi do ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego o zgodę na powołanie dyrektora bez konkursu w trybie określonym w ust. 3–3c.”.

Art. 2. Do konkursów na kandydata na stanowisko dyrektora instytucji kultury ogłoszonych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 3. 1. Ośrodek Badań Naukowych im. Wojciecha Kętrzyńskiego w Olsztynie oraz Państwowy Instytut Naukowy – Instytut Śląski w Opolu, utworzone na podstawie przepisów ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o instytutach badawczych (Dz. U. z 2018 r. poz. 736 i 1669), mogą zostać przekształcone w państwowe instytucje kultury.

2. Przekształcenie, o którym mowa w ust. 1, następuje na wniosek dyrektora lub rady naukowej instytutu badawczego, o którym mowa w ust. 1, zawierający:

- 1) uzasadnienie celowości przekształcenia instytutu badawczego w państwową instytucję kultury;

- 2) informację na temat składników majątkowych przekształcanego instytutu badawczego, ze wskazaniem ich wartości bilansowej wynikającej ze sprawozdania za ostatni rok obrotowy;
- 3) informację na temat stanu zobowiązań instytutu badawczego;
- 4) analizę stanu kadrowego instytutu badawczego;
- 5) informację na temat badań naukowych i prac rozwojowych prowadzonych na podstawie przepisów ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o instytutach badawczych i sposobu ich zakończenia w związku z przekształceniem w państwową instytucję kultury.

3. Rada Główna Instytutów Badawczych wyraża opinię w sprawie przekształcenia instytutu badawczego, o którym mowa w ust. 1, w państwową instytucję kultury, w terminie 14 dni od dnia wystąpienia wnioskodawcy o wydanie opinii.

4. Do wniosku, o którym mowa w ust. 2, wnioskodawca dołącza opinię, o której mowa w ust. 3.

5. Przekształcenia dokonuje minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, w drodze zarządzenia, w którym określa:

- 1) nazwę, siedzibę i numer identyfikacyjny REGON przekształcanego instytutu badawczego;
- 2) nazwę, siedzibę i przedmiot działania państwowej instytucji kultury utworzonej z przekształconego instytutu badawczego.

6. Organizatorem państwowej instytucji kultury utworzonej z przekształconego instytutu badawczego jest minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.

7. Bilans zamknięcia przekształcanego instytutu badawczego staje się bilansem otwarcia państwowej instytucji kultury.

8. Pracownicy przekształcanego instytutu badawczego stają się pracownikami państwowej instytucji kultury na zasadach określonych w art. 23¹ ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 2018 r. poz. 917, 1000, 1076, 1608 i 1629).

9. Przekształcany instytut badawczy staje się państwową instytucją kultury z dniem dokonania wpisu państwowej instytucji kultury do rejestru instytucji kultury.

10. Sąd rejestrowy dokonuje z urzędu wykreślenia przekształcanego instytutu badawczego z Krajowego Rejestru Sądowego po przedłożeniu przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego zarządzenia, o którym mowa w ust. 5, oraz odpisu wpisu państwowej instytucji kultury do rejestru instytucji kultury.

11. Instytucja kultury utworzona w trybie ust. 1 wstępuje we wszystkie stosunki prawne, których podmiotem była przekształcona instytucja, bez względu na charakter prawny tych stosunków, w szczególności pozostaje podmiotem zezwoleń, koncesji oraz ulg, które zostały przyznane tej instytucji przed jej przekształceniem, chyba że ustawa lub decyzja o udzieleniu zezwolenia, koncesji albo ulgi stanowi inaczej.

Art. 4. Ustawa wchodzi w życie po upływie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem art. 3, który wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

UZASADNIENIE

Projektowana ustawa ma na celu nowelizację ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (Dz. U. z 2017 r. poz. 862 oraz z 2018 r. poz. 152, 1105 i 1608), zwanej dalej „ustawą o działalności kulturalnej”, w zakresie:

- 1) przeprowadzania konkursów wyłaniających kandydatów na stanowisko dyrektora instytucji kultury oraz
- 2) przekształcenia w państwowe instytucje kultury dwóch instytutów badawczych o profilu humanistycznym, tj. Państwowego Instytutu Naukowego – Instytutu Śląskiego w Opolu oraz Ośrodka Badań Naukowych im. Wojciecha Kętrzyńskiego w Olsztynie, dla których organem nadzorującym jest minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, zwany dalej „ministrem”.

Praktyka funkcjonowania przepisów zawartych obecnie w ustawie o działalności kulturalnej wykazuje, że wymagają one doprecyzowania i uregulowania niektórych kwestii na poziomie przepisów ustawowych, a także wydania nowych przepisów wykonawczych w tym zakresie. Potrzeba taka wynika również z rozstrzygnięć wojewodów prowadzących nadzór nad działalnością organów jednostek samorządu terytorialnego i orzecznictwa sądów administracyjnych powstałego na gruncie spraw spowodowanych problemami związanymi z przeprowadzaniem konkursów wyłaniających kandydatów na stanowisko dyrektora instytucji kultury. Przykładowo w wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Bydgoszczy z dnia 10 listopada 2015 r. sygn. II SA/Bd 1112/15 (<http://orzeczenia.nsa.gov.pl/doc/A814135311>) sąd rozważał kwestie dopuszczalności unieważnienia konkursu, a także granic swobody regulacji przyjmowanych w procedurach konkursowych. Dlatego zachodzi potrzeba wprowadzenia do ww. ustawy regulacji jednoznacznie przesądzającej, że konkurs może być nierozstrzygnięty, oraz określającej obowiązki organizatora wobec prawidłowego wyłonionego kandydata. Sprawy związane z obsadzaniem stanowisk dyrektorów instytucji kultury to jeden z ważniejszych aspektów organizowania i prowadzenia działalności kulturalnej. Właściwie przeprowadzona, transparentna i zapewniająca wszechstronne sprawdzenie przydatności kandydatów na dyrektorów procedura naboru zapewnia efektywność działania instytucji kultury i osiągnięcie przez organizatora statutowych celów danej instytucji.

Konieczność wprowadzenia przepisów, dotyczących możliwości przekształcania w państwowe instytucje kultury instytutów badawczych o profilu humanistycznym, dla których organem nadzorującym jest minister, tj. Państwowego Instytutu Naukowego – Instytutu Śląskiego w Opolu oraz Ośrodka Badań Naukowych im. Wojciecha Kętrzyńskiego w Olsztynie, wynika natomiast z potrzeby zapewnienia możliwości zachowania ich dorobku naukowego i kontynuowania działalności na zasadach niekomercyjnych. Podmioty te działają na podstawie ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o instytutach badawczych (Dz. U. z 2018 r. poz. 736 i 1669). Oznacza to, że funkcjonują one na zasadach dotyczących finansowania działalności instytutów badawczych, które bazują na przychodach z komercjalizacji wyników badań oraz z pozyskanych grantów badawczych. Tymczasem w obszarze badań humanistycznych trudno o komercjalizację wyników badań w takim stopniu, jak ma to miejsce w przypadku instytutów badawczych prowadzących badania znajdujące zastosowanie w przemyśle, medycynie czy rolnictwie. Ponadto regulacje zawarte w projekcie ustawy o Sieci Badawczej: Łukasiewicz oznaczają znaczną redukcję możliwości finansowania działalności statutowej tych instytutów badawczych z budżetu państwa. Instytuty te zostaną zatem narażone na utratę i tak już niewielkich środków pochodzących z dotacji na działalność statutową, co zdecydowanie zagrazi ich bytowi. W świetle powyższego ekonomiczna sytuacja tych jednostek, już dziś bardzo trudna, w przyszłości może być przyczyną zagrożenia ich istnienia. Dlatego też należy stworzyć prawny mechanizm pozwalający przekształcać je w państwowe instytucje kultury. W tym celu proponuje się wprowadzenie do ustawy o działalności kulturalnej przepisu przejściowego regulującego możliwość przekształcenia ww. dwóch instytutów o profilu humanistycznym w państwowe instytucje kultury. W przypadku niepodjęcia działań zmierzających do rozwiązania zdefiniowanego wyżej problemu realne stanie się w najbliższych miesiącach ryzyko postawienia wskazanych instytutów badawczych w stan upadłości. Z uwagi na długie tradycje naukowe i dorobek obu placówek stanowiłoby to wielką stratę dla kultury polskiej i dorobku polskiej humanistyki.

W obecnym stanie prawnym konkursy na kandydata na stanowisko dyrektora instytucji kultury przeprowadzane są obligatoryjnie w samorządowych instytucjach kultury, których wykaz, w drodze rozporządzenia, określa minister na podstawie art. 16 ust. 2 ustawy o działalności kulturalnej oraz fakultatywnie w pozostałych państwowych i samorządowych instytucjach kultury. Szczegóły procedury konkursowej określa

rozporządzenie wydawane przez ministra na podstawie art. 16 ust. 6 ustawy o działalności kulturalnej. Procedura konkursowa, z wyłączeniem sposobu powoływania składu komisji, jest w obu przypadkach taka sama.

W zakresie przeprowadzania konkursów wyłaniających kandydatów na stanowisko dyrektora instytucji kultury projektowana ustawa przewiduje następujące różnice między dotychczasowym a proponowanym stanem prawnym:

- 1) dodanie przepisu, zgodnie z którym, w terminie 7 dni od dnia powołania dyrektora instytucji kultury, program, o którym mowa w art. 15 ust. 5 ustawy, organizator lub instytucja kultury poda do publicznej wiadomości, w celu zwiększenia transparentności procedury konkursowej i zapewnienia weryfikowalności działań podejmowanych przez dyrektora instytucji obejmującego stanowisko;
- 2) dodanie przepisu określającego minimalną treść wydawanego przez organizatora ogłoszenia o konkursie, w celu ujednoczenia praktyk w tym zakresie, a także lepszego uregulowania relacji między organizatorem konkursu a jego uczestnikami, mającymi zagwarantowany dostęp do podstawowych informacji na temat instytucji, co ma umożliwić przygotowywanie bardziej szczegółowych i adekwatnych ofert konkursowych. Uwzględniając formę organizacyjno-prawną, zakres działalności oraz aktualną sytuację instytucji kultury, której dotyczy konkurs, o którym mowa w art. 16 ust. 2 ustawy o działalności kulturalnej, organizator w ogłoszeniu o konkursie określi co najmniej:
 - opis kwalifikacji wymaganych od kandydata na stanowisko dyrektora instytucji kultury i sposób ich udokumentowania,
 - umiejętności i kompetencje, jakie ma posiadać wybrany w konkursie kandydat na stanowisko dyrektora instytucji kultury, oraz zadania, jakie ma on realizować w zakresie bieżącego funkcjonowania i rozwoju instytucji kultury, w celu uregulowania statusu osób uczestniczących w konkursie i precyzyjnego poinformowania ich o planach organizatora,
 - wymóg przedłożenia przez osoby przystępujące do konkursu programu realizacji zadań w zakresie bieżącego funkcjonowania i rozwoju instytucji kultury,
 - wykaz dokumentów wymaganych od osób przystępujących do konkursu oraz informacje o sposobie udostępnienia przez organizatora dokumentów i informacji, dotyczących warunków organizacyjno-finansowych

funkcjonowania instytucji kultury, w tym jej planów finansowych i rzeczowych na okresy po rozstrzygnięciu konkursu, jeżeli w danej instytucji kultury plan rzeczowy jest opracowywany, oraz inne ogólne informacje na temat działalności instytucji kultury,

- miejsce i termin złożenia ofert, a także termin rozpatrzenia złożonych ofert;
- 3) dodanie przepisów określających zadania komisji konkursowej, w celu ich precyzyjniejszej regulacji i ujednoczenia obecnych praktyk dotyczących pracy komisji konkursowej od momentu jej powołania do zakończenia postępowania;
- 4) określenie zakresu obsługi komisji konkursowej przez organizatora konkursu, w celu usunięcia dotychczas występujących niejasności w tym zakresie – zadaniem organizatora jest zapewnienie warunków do pracy komisji konkursowej oraz sfinansowanie kosztów dojazdów do miejscowości, w której odbywa się konkurs, członkom komisji niezatrudnionym przez podmiot wyłaniający przedstawiciela do pracy w komisji;
- 5) zmodyfikowanie upoważnienia ustawowego do wydania rozporządzenia w sprawie konkursu na kandydata na stanowisko dyrektora instytucji kultury, w tym przez wprowadzenie ograniczenia zakresu podmiotowego regulacji dotyczących sformalizowanych procedur wyłaniania kandydata na stanowisko dyrektora instytucji kultury do tych, dla których konkurs jest obligatoryjny (samorządowe instytucje kultury o szczególnym znaczeniu, których wykaz określa minister w drodze rozporządzenia). Wprowadzenie powyższych regulacji umożliwi lepsze i precyzyjniejsze uregulowanie procedury konkursowej dostosowanej do specyfiki tej szczególnej grupy instytucji kultury. Ponadto w rozporządzeniu zostaną określone terminy informujące o zamiarze ogłoszenia konkursu przez organizatora;
- 6) dodanie przepisu określającego przesłanki wyłączenia z udziału w pracach komisji konkursowej ze względu na naruszenia zasady bezstronności i na konflikt interesów członków komisji; dotychczas regulacja ta zawarta była w akcie wykonawczym, co należy uznać za niewłaściwy poziom z punktu widzenia wymogów systemu źródeł prawa powszechnie obowiązującego;
- 7) dodanie przepisu, zgodnie z którym, jeżeli w ofercie zawierającej wszystkie informacje i dokumenty określone w ogłoszeniu o konkursie komisja konkursowa stwierdzi uchybienia lub braki, w szczególności dotyczące braku podpisu, braku oznaczenia stron dokumentów lub niewłaściwej formy dokumentu, komisja

wyznacza osobie, która złożyła ofertę, termin na usunięcie uchybień lub uzupełnienie braków, pod rygorem, że nieusunięcie uchybień lub nieuzupełnienie braków w wyznaczonym terminie skutkuje odrzuceniem oferty;

- 8) dodanie przepisu, na podstawie którego można uznać konkurs za nierozstrzygnięty, ale jedynie w razie stwierdzenia przez komisję konkursową, że żadna oferta nie spełnia warunków określonych w ogłoszeniu o konkursie lub że żaden z uczestników dopuszczonych do udziału w konkursie nie spełnia kryteriów oceny ustalanych przez komisję konkursową w stosunku do uczestników konkursu, w celu jednoznacznego przesądzenia, kiedy może nastąpić nierozstrzygnięcie konkursu, oraz w celu przeciwdziałania nadmiernemu wykorzystywaniu tej instytucji;
- 9) nałożenie na organizatora obowiązku przedstawienia kandydatowi wyłonionemu w konkursie warunków organizacyjno-finansowych instytucji kultury, określonych z uwzględnieniem programu realizacji zadań, o którym mowa w projektowanym art. 16 ust. 3e pkt 3 ustawy o działalności kulturalnej, oraz warunków organizacyjno-finansowych instytucji kultury, o których mowa w projektowanym art. 16 ust. 3e pkt 5 ustawy o działalności kulturalnej, w celu jednoznacznego określenia, że procedura konkursowa ma zakończyć się właśnie takim działaniem.

Powyższe zmiany jednoznacznie określą obowiązki organizatora wobec kandydata wyłonionego przez komisję konkursową oraz usprawnią działanie komisji konkursowej.

Aktualnie dwa z trzech nadzorowanych przez ministra instytutów badawczych, tj. Państwowy Instytut Naukowy – Instytut Śląski w Opolu oraz Ośrodek Badań Naukowych im. Wojciecha Kętrzyńskiego w Olsztynie, to instytuty badawcze o profilu humanistycznym. Są to jednostki badawcze o długiej tradycji, zasłużone dla polskiej nauki i kultury. Instytut Śląski w Opolu powstał w 1933 r. (początkowo w Katowicach) w celu prowadzenia badań i upowszechniania wiedzy na temat historii Śląska z szerokim uwzględnieniem polskiej kultury, społeczeństwa i gospodarki, przez wiele lat odgrywał istotną rolę w obszarze badań historycznych i społecznych polsko-czeskiego i polsko-niemieckiego pogranicza.

Olsztyński OBN powstał w 1943 r. Początkowo działał jako konspiracyjny Instytut Mazurski, w latach 50. XX w. przekształcono go w Stację Naukową Polskiego Towarzystwa Historycznego, z której na początku lat 60. XX w. powstał Ośrodek Badań Naukowych im. Wojciecha Kętrzyńskiego. Jego głównym celem jest popieranie i

organizowanie działalności naukowej w zakresie nauk humanistycznych i ekonomiczno-społecznych na obszarze Polski północno-wschodniej, ze szczególnym uwzględnieniem Warmii i Mazur. Oba ośrodki spełniają niezwykle ważną rolę w regionach oraz utrzymują kontakty międzynarodowe głównie w obszarze nauk historycznych i społecznych. Jednocześnie ww. instytuty mają szczególną trudność w funkcjonowaniu jako instytuty badawcze. Na problem związany z ich utrzymaniem jako humanistycznych instytutów badawczych, zwłaszcza w kontekście projektowanej ustawy o Sieci Badawczej: Łukasiewicz, zwracały uwagę zarówno rady naukowe obu instytutów, ich dyrekcje, jak też Rada Główna Instytutów Badawczych. Dziś oba instytuty znajdują się na krawędzi wypłacalności.

Rozwiązanie problemu tych dwóch instytutów na gruncie aktualnych uregulowań prawnych jest niemożliwe, minister nie ma bowiem możliwości objęcia bezpośrednim mecenatem (dotacją podmiotową) nadzorowanego przez siebie instytutu badawczego ani podjęcia zdecydowanych działań naprawczych. Obecnie nie ma też w polskim systemie prawnym przepisów, które umożliwiałyby przekształcenie ww. jednostek w instytucje kultury. Stąd też zaistniały problem wymaga rozwiązań ustawowych.

Państwowy Instytut Naukowy – Instytut Śląski w Opolu oraz Ośrodek Badań Naukowych im. Wojciecha Kętrzyńskiego w Olsztynie otrzymują niewystarczającą dla potrzeb rozwoju i badań dotację statutową z MNiSW, a MKiDN – poza nadzorem merytorycznym – nie ma możliwości udzielania im bezpośrednich dotacji celowych. Trudna sytuacja finansowa w znaczący sposób osłabia potencjał obu instytutów.

Przyjęte w projekcie ustawy rozwiązanie polegające na wprowadzeniu w przepisie przejściowym regulacji dotyczących przekształcenia ww. instytutów stanowi działanie wprowadzające wyjątek od zasad przewidzianych w regulacjach ustawy o instytutach badawczych. Niemniej należy zauważyć, że oba instytuty badawcze o profilu humanistycznym znacząco różnią się od pozostałych instytutów badawczych, co odbija się na ich poziomie finansowania ze środków MNiSW. Propozycje zawarte w pierwotnym projekcie ustawy o Narodowym Instytucie Technologicznym wprost zapowiadały stopniowe całkowite odcięcie dofinansowywania instytutów nierozwijających nowych technologii. Nie jest zasadne mierzenie jednym wskaźnikiem (np. liczbą patentów) instytutów związanych z przemysłem i instytutów humanistycznych. Natomiast należy rozwijać ich potencjał i wykorzystywać go do

konkretnych działań, czego przykładem jest projekt „Sieci Ziem Zachodnich i Północnych”.

Po wejściu w życie proponowanej ustawy oba wskazane wyżej instytuty badawcze będą mogły być przekształcone w państwowe instytucje kultury działające na podstawie projektowanych przepisów. Przekształcenie będzie mogło nastąpić po złożeniu wniosku w tej sprawie do ministra przez dyrektora lub radę naukową danego instytutu badawczego. Wnioskodawca będzie także obowiązany do przedstawienia opinii Rady Głównej Instytutów Badawczych w sprawie przekształcenia. Na Radę Główną Instytutów Badawczych będzie nałożony obowiązek wydania opinii w przedmiocie przekształcenia.

Przekształcenie będzie następowało w drodze zarządzenia ministra, a mienie i zobowiązania przekształcanego podmiotu przejdą na utworzoną w wyniku przekształcenia państwową instytucję kultury z dniem wpisania do rejestru instytucji kultury. Pracownicy instytutu staną się pracownikami tej instytucji na zasadach określonych w art. 23¹ ustawy z dnia 26 czerwca 1974 – Kodeks pracy (Dz. U. z 2018 r. poz. 917, 1000, 1076, 1608 i 1629). Każdy z dwóch instytutów badawczych zostanie przekształcony w jedną instytucję kultury.

Organizatorem powstałej w wyniku przekształcenia państwowej instytucji kultury będzie minister. Powstałe z przekształcenia instytutów badawczych państwowe instytucje kultury będą prowadziły działalność kulturalną np. w formie ośrodków badań i dokumentacji w różnych dziedzinach kultury. Będą mogły one także prowadzić działalność kulturalną w formie bibliotek oraz w innych formach określonych w ich statutach. W praktyce będą więc mogły kontynuować swoją dotychczasową misję – tyle że w nowej formie organizacyjnej (instytucji kultury w miejsce dotychczasowych instytutów badawczych). Dyrektorzy utworzonych instytucji kultury będą powoływani i odwoływani na zasadach określonych w ustawie o działalności kulturalnej oraz nadanych statutach instytucji. W wyniku przekształcenia obu instytutów badawczych w państwowe instytucje kultury przestaną działać funkcjonujące w nich rady naukowe. Należy zauważyć, że organy w postaci rad naukowych realizują bowiem swoje uprawnienia odnośnie do pracy instytutów badawczych określone w ustawie z dnia 30 kwietnia 2010 r. o instytutach badawczych. W przypadku przekształcenia w państwową instytucję kultury zastosowanie natomiast będą miały przepisy ustawy o działalności kulturalnej, która nie przewiduje funkcjonowania w instytucji kultury rady

naukowej z takim zakresem uprawnień, jak w przypadku instytutu badawczego. Niemniej zgodnie z obowiązującymi przepisami statut instytucji kultury może określać organy doradcze oraz sposób ich powoływania – możliwe będzie zatem utworzenie w miejsce dotychczasowych rad naukowych organów kolegialnych o charakterze opiniodawczo-doradczym dla dyrektora. Sprawa ta będzie przesądzona na etapie tworzenia nowych statutów instytucji przez ministra.

Jednocześnie należy wskazać na sytuację prawną i finansową obu instytutów w chwili tworzenia projektowanych przepisów. Państwowy Instytut Naukowy – Instytut Śląski w Opolu na dzień 30 kwietnia 2018 r. nie posiada zobowiązań długoterminowych, a wszystkie zobowiązania krótkoterminowe w kwocie 58 936,11 zł są zobowiązaniami terminowymi. Na dzień 30 kwietnia 2018 r. jednostka nie ma podpisanych umów w trakcie realizacji, wszystkie dotychczas zawarte umowy są zakończone. W 2014 r. przeprowadzono rewitalizację budynku będącego własnością tego instytutu. Środki na jej przeprowadzenie pozyskano z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego na lata 2007–2013. Zgodnie z podpisaną w dniu 31 października 2011 r. umową o dofinansowanie projektu pn. „Rewitalizacja budynku PIN-Instytutu Śląskiego w Opolu i jego otoczenia w celu poprawy jakości bazy edukacyjnej, kulturalnej i społecznej”, aneksowaną Aneksami 1 do 4, jednostka zobowiązana jest do zachowania trwałości projektu przez okres 5 lat, licząc od daty zakończenia finansowej realizacji projektu. Oznacza to zakończenie okresu trwałości w dniu 31 marca 2019 r. Instytut nie prowadzi postępowań dyscyplinarnych, konkursów na pracowników naukowych ani nie posiada uprawnień do przyznawania tytułów i stopni naukowych. W chwili obecnej nie realizuje również żadnych grantów.

Jeśli chodzi o Ośrodek Badań Naukowych im. Wojciecha Kętrzyńskiego w Olsztynie, nie jest on obecnie stroną żadnych umów uniemożliwiających przekształcenie w instytucję kultury. Największe zobowiązania Ośrodka wynikają z przeprowadzanej restrukturyzacji. Termin rozliczenia dotacji MNiSW otrzymanej w 2016 r. upływa z końcem 2018 r. Ośrodek zobowiązany będzie do zwrotu wszystkich niewykorzystanych środków w momencie przekształcenia. Instytut nie prowadzi postępowań dyscyplinarnych, konkursów na pracowników naukowych ani nie posiada uprawnień do przyznawania tytułów i stopni naukowych. W chwili obecnej nie realizuje również żadnych grantów.

Proponuje się, aby ustawa weszła w życie po upływie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem przepisu dotyczącego przekształcenia Państwowego Instytutu Naukowego – Instytutu Śląskiego w Opolu oraz Ośrodka Badań Naukowych im. Wojciecha Kętrzyńskiego w Olsztynie w państwowe instytucje kultury (art. 3), który wejdzie w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Jednocześnie należy wskazać, że nie ma możliwości podjęcia alternatywnych w stosunku do projektowanej ustawy środków umożliwiających osiągnięcie zamierzonego celu.

Projekt ustawy nie dotyczy bezpośrednio majątkowych praw i obowiązków przedsiębiorców lub praw i obowiązków przedsiębiorców wobec organów administracji publicznej.

Przedmiot projektu jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Projekt ustawy nie podlega obowiązkowi przedstawienia instytucjom i organom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Projekt ustawy nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597), w związku z tym nie podlega notyfikacji.

Wejście w życie ustawy nie będzie miało wpływu na sytuację ekonomiczną i społeczną rodzin, a także osób niepełnosprawnych oraz osób starszych. Ponadto nie będzie miało wpływu na działalność mikroprzedsiębiorców, małych oraz średnich przedsiębiorców.

Projekt ustawy, zgodnie z wymogami określonymi w art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248), został umieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w zakładce Rządowy Proces Legislacyjny, oraz na stronie podmiotowej Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w Biuletynie Informacji Publicznej, w zakładce „Wykaz projektów poddawanych konsultacjom publicznym”. Żaden z podmiotów nie zgłosił zainteresowania w trybie ww. ustawy.

<p>Nazwa projektu Projekt ustawy o zmianie ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Paweł Lewandowski – Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Kultury i Dziedzictwa Narodowego</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Dyrektor Departamentu Narodowych Instytucji Kultury Pani Agnieszka Komar-Morawska tel. 22 42 10 269, mail: akomar@mkidn.gov.pl 2) Departament Dziedzictwa Kulturowego – Naczelnik Wydziału Polityki Pamięci Pan Marcin Komosa; tel. 22 42 10 367, mail: mkomosa@mkidn.gov.pl 3) Dyrektor Departamentu Legislacyjnego Pani Dorota Żebrowska tel. 22 42 10 490, mail: dzebrowska@mkidn.gov.pl – koordynująca 	<p>Data sporządzenia 21 września 2018 r.</p> <p>Źródło: Inicjatywa własna</p> <p>Nr w Wykazie UD 347</p>
--	---

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Ustawa z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (Dz. U. z 2017 r. poz. 862 oraz z 2018 r. poz. 152, 1105 i 1608) zawiera regulacje dotyczące przeprowadzania konkursów wyłaniających kandydatów na stanowisko dyrektora instytucji kultury. Praktyka funkcjonowania przepisów zawartych w ustawie wykazuje, że wymagają one doprecyzowania i przesądzenia niektórych kwestii na poziomie przepisów ustawowych, a także wydania nowych przepisów wykonawczych w tym zakresie. Potrzeba taka wynika również z rozstrzygnięć wojewodów prowadzących nadzór nad działalnością organów jednostek samorządu terytorialnego i orzecznictwa sądów administracyjnych powstałego na gruncie spraw wywołanych problemami związanymi z przeprowadzaniem konkursów. Proponowane zmiany jednoznacznie określą obowiązki organizatora wobec kandydata wyłonionego przez komisję konkursową oraz usprawnią działanie komisji konkursowej.

W projektowanej ustawie proponuje się wprowadzenie przepisu przejściowego regulującego przekształcenie dwóch instytutów badawczych o specyficznym profilu humanistycznym, działających na podstawie ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o instytutach badawczych (Dz. U. z 2018 r. poz. 736 i 1669) i nadzorowanych przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego w państwowe instytucje kultury. Są to jednostki o długiej tradycji, zasłużone dla polskiej nauki i kultury. Instytut Śląski w Opolu powstał w 1933 r. (początkowo w Katowicach) w celu prowadzenia badań i upowszechniania wiedzy na temat historii Śląska z szerokim uwzględnieniem polskiej kultury, społeczeństwa i gospodarki, przez wiele lat odgrywał istotną rolę w obszarze badań historycznych i społecznych polsko-czeskiego i polsko-niemieckiego pogranicza. Olsztyński OBN powstał natomiast w 1943 r. Początkowo działał jako konspiracyjny Instytut Mazurski, w latach 50. XX w. przekształcono go w Stację Naukową Polskiego Towarzystwa Historycznego, z której na początku lat 60 XX w. powstał Ośrodek Badań Naukowych im. Wojciecha Kętrzyńskiego. Jego głównym celem jest popieranie i organizowanie działalności w zakresie nauk humanistycznych i ekonomiczno-społecznych na obszarze Polski północno-wschodniej, ze szczególnym uwzględnieniem Warmii i Mazur. Oba ośrodki spełniają niezwykle ważną rolę w regionach oraz utrzymują kontakty międzynarodowe głównie w obszarze nauk historycznych i społecznych. Ich obecny status prawny uniemożliwia w praktyce ich działalność jako prężnych ośrodków badawczych. Wynika to z obowiązujących zasad finansowania działalności instytutów badawczych, które bazują na przychodach z komercjalizacji wyników badań oraz z pozyskanych grantów badawczych. Tymczasem w obszarze badań humanistycznych trudno o komercjalizację wyników badań w takim stopniu, jak ma to miejsce w przypadku instytutów badawczych prowadzących badania znajdujące zastosowanie w przemyśle, medycynie czy rolnictwie. Jednocześnie mają one bardzo istotne znaczenie dla polityki pamięci na obszarze Ziemi Zachodnich i Północnych, zarówno z uwagi na swój potencjał kadrowy, jak i wielkości księgozbioru czy wydawania uznanych czasopism.

Profil działania instytutów humanistycznych i zakres prowadzonej przez te instytuty w praktyce działalności kulturalnej umożliwia uznanie ich za instytucje kultury w rozumieniu ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej.

Oba instytuty badawcze są instytutami o profilu humanistycznym, których możliwości w zakresie komercjalizacji badań są niewielkie. Przez wiele lat były instytucjami niedofinansowanymi, mimo dużego znaczenia i tradycji badawczych w regionach. W obecnym stanie prawnym nadzorujący je Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego nie ma możliwości dofinansowywania działalności instytutów, podczas gdy dotacja statutowa przekazywana przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego ulega corocznie zmniejszeniu (w przypadku OBN z 0,83 mln zł w 2010 r. do 0,24 mln zł w 2017 r.; w przypadku PIN-İS z 0,87 mln zł w 2010 r. do 0,34 mln zł w 2017 r.). Oznacza to w praktyce, że dotacja statutowa nie pokrywa nawet kosztów administracyjnych działania instytutów.

Celem zmiany nie jest utrzymanie *status quo*, ale wzmocnienie potencjału obu instytucji i ich roli dla działań w zakresie polityki pamięci, co musi pociągnąć również zwiększenie dofinansowania ich działalności. Przyszły status obu instytutów będzie podobny do obecnego statusu Żydowskiego Instytutu Historycznego im. Emanuela Ringelbluma w Warszawie, prężnie działającej instytucji badawczej i edukacyjnej działającej jako instytucja kultury podległa Ministrowi Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Doświadczenia instytucji polityki pamięci takich jak wspomniany ŻIH, Ośrodek Pamięć i Przyszłość czy Europejskie Centrum Solidarności pokazują, w jakim kierunku należy przekształcać instytucje, aby stanowiły one rzeczywiste ośrodki gromadzenia zbiorów, edukacji i badań w tym obszarze.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Projekt przewiduje następujące nowe regulacje:

- do ustawy dodany zostanie przepis, zgodnie z którym, w terminie 7 dni od dnia powołania dyrektora instytucji kultury, program, o którym mowa w art. 15 ust. 5 ustawy, organizator lub instytucja kultury poda do publicznej wiadomości, w celu zwiększenia transparentności konkursu i zapewnienia weryfikowalności działań podejmowanych przez dyrektora instytucji obejmującego stanowisko;
- dodanie przepisu określającego minimalną treść wydawanego przez organizatora ogłoszenia o konkursie, w celu ujednoczenia praktyk w tym zakresie, a także lepszego uregulowania relacji między organizatorem konkursu a jego uczestnikami, mającymi zagwarantowany dostęp do podstawowych informacji na temat instytucji, co ma umożliwić przygotowywanie bardziej szczegółowych i adekwatnych ofert konkursowych. Uwzględniając formę organizacyjno-prawną, zakres działalności oraz aktualną sytuację instytucji kultury, której dotyczy konkurs, o którym mowa w art. 16 ust. 2, organizator w ogłoszeniu o konkursie określi co najmniej:
 - opis wymaganych kwalifikacji od kandydata na stanowisko dyrektora instytucji kultury i sposób ich udokumentowania,
 - umiejętności i kompetencje, jakie ma posiadać wybrany w konkursie kandydat na stanowisko dyrektora instytucji kultury, oraz zadania, jakie ma on realizować w zakresie bieżącego funkcjonowania i rozwoju instytucji kultury, w celu uregulowania statusu osób uczestniczących w konkursie i precyzyjnego poinformowania ich o planach organizatora,
 - wymóg przedłożenia przez osoby przystępujące do konkursu programu realizacji zadań w zakresie bieżącego funkcjonowania i rozwoju instytucji kultury,
 - wykaz dokumentów wymaganych od osób przystępujących do konkursu oraz informacje o sposobie udostępnienia przez organizatora dokumentów i informacji, dotyczących warunków organizacyjno-finansowych funkcjonowania instytucji kultury, w tym jej planów finansowych i rzeczowych na okresy po rozstrzygnięciu konkursu, jeżeli w danej instytucji kultury plan rzeczowy jest opracowywany, oraz inne ogólne informacje na temat działalności instytucji kultury,
 - miejsce i termin złożenia ofert, a także termin rozpatrzenia złożonych ofert;
- dodanie przepisów określających zadania komisji konkursowej, w celu ich precyzyjniejszej regulacji i ujednoczenia obecnych praktyk dotyczących pracy komisji konkursowej od momentu jej powołania do zakończenia postępowania;
- określenie zakresu obsługi komisji konkursowej przez organizatora konkursu, w celu usunięcia dotychczas występujących niejasności w tym zakresie – zadaniem organizatora jest zapewnienie warunków do pracy komisji konkursowej oraz sfinansowanie kosztów dojazdów do miejscowości, w której odbywa się konkurs, członkom komisji niezatrudnionym przez podmiot wyłaniający przedstawiciela do pracy w komisji;
- zmodyfikowanie upoważnienia ustawowego do wydania rozporządzenia w sprawie konkursu na kandydata na stanowisko dyrektora instytucji kultury, w tym przez wprowadzenie ograniczenia zakresu podmiotowego regulacji dotyczących sformalizowanych procedur wyłaniania kandydata na stanowisko dyrektora instytucji kultury do tych, dla których konkurs jest obligatoryjny (samorządowe instytucje kultury o szczególnym znaczeniu, których wykaz określa minister w drodze rozporządzenia). Wprowadzenie powyższych regulacji umożliwi lepsze i precyzyjniejsze uregulowanie procedury konkursowej dostosowanej do specyfiki tej szczególnej grupy instytucji kultury. Ponadto w rozporządzeniu zostaną określone terminy informujące o zamiarze ogłoszenia konkursu przez organizatora;
- dodanie przepisu określającego przesłanki wyłączenia z udziału w pracach komisji konkursowej ze względu na naruszenia zasady bezstronności i na konflikt interesów członków komisji; dotychczas regulacja ta zawarta była w akcie wykonawczym, co należy uznać za niewłaściwy poziom z punktu widzenia wymogów systemu źródeł prawa powszechnie obowiązującego;
- dodanie przepisu, zgodnie z którym, jeżeli w ofercie zawierającej wszystkie informacje i dokumenty określone w ogłoszeniu o konkursie komisja konkursowa stwierdzi uchybienia lub braki, w szczególności dotyczące braku podpisu, braku oznaczenia stron dokumentów lub niewłaściwej formy dokumentu, komisja wyznacza osobie, która złożyła ofertę, termin na usunięcie uchybień lub uzupełnienie braków, pod rygorem, że nieusunięcie uchybień lub nieuzupełnienie braków w wyznaczonym terminie skutkuje odrzuceniem oferty;
- w ustawie dodany zostanie przepis, na podstawie którego można uznać konkurs za nierozstrzygnięty, ale jedynie w razie stwierdzenia przez komisję konkursową, że żadna oferta nie spełnia warunków określonych w ogłoszeniu o konkursie lub że żaden z uczestników dopuszczonych do udziału w konkursie nie spełnia kryteriów oceny ustalanych przez komisję konkursową w stosunku do uczestników konkursu, w celu jednoznacznego przesądzenia, kiedy może nastąpić nierozstrzygnięcie konkursu, oraz w celu przeciwdziałania nadmiernemu wykorzystywaniu tej instytucji;

- na organizatora zostanie nałożony obowiązek przedstawienia kandydatowi wyłonionemu w konkursie warunków organizacyjno-finansowych instytucji kultury, określonych z uwzględnieniem programu realizacji zadań, o którym mowa w projektowanym art. 16 ust. 3e pkt 3, oraz warunków organizacyjno-finansowych instytucji kultury, o których mowa w projektowanym art. 16 ust. 3e pkt 5, w celu jednoznacznego określenia, że procedura konkursowa ma zakończyć się właśnie takim efektem;
- wprowadzone zostaną przepisy proceduralne dotyczące przekształcania dwóch instytutów badawczych nadzorowanych przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, które realizują cele działalności kulturalnej, a ich działalność może być kontynuowana bez konieczności prowadzenia badań naukowych i prac rozwojowych w rozumieniu przepisów o instytutach badawczych, tj. Państwowego Instytutu Naukowego – Instytutu Śląskiego w Opolu oraz Ośrodka Badań Naukowych im. Wojciecha Kętrzyńskiego w Olsztynie, przy założeniu trybu wniosku pochodzącego od organu instytutu, przekształcenia z zachowaniem sukcesji generalnej co do zobowiązań i mienia oraz przejścia pracowników na zasadzie przejęcia zakładu pracy w trybie art. 231 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 2018 r. poz. 917, 1000, 1076, 1608 i 1629). Planuje się, aby każda z przekształconych na mocy niniejszej ustawy instytucji kultury otrzymywała roczną dotację podmiotową w wysokości ok. 700 tys. zł rocznie. Będzie ona udzielana w ramach środków budżetu państwa pozostających w dyspozycji ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego;
- zapewnienie stabilnego finansowania instytucjom kultury powstałym z przekształcenia instytutów badawczych w celu wykorzystania ich potencjału do badań, edukacji, a także działalności wystawienniczej dotyczącej Ziemi Zachodnich i Północnych;
- umożliwienie digitalizacji zasobów obu instytucji kultury powstałych z przekształcenia instytutów badawczych oraz szersze włączenie ich w projekt „Sieć Ziemi Zachodnich i Północnych”, stanowiący element projektu kluczowego „Dziedzictwo buduje wspólnotę” w ramach Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju.

Ze względu na swój zakres podmiotowy i przedmiotowy projekt nie wywoła znaczących skutków gospodarczych, finansowych i prawnych. Natomiast w zakresie skutków społecznych wywrze pozytywny wpływ na poziom realizacji zapotrzebowania społecznego na działające sprawnie i efektywnie instytucje kultury.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Projekt dotyczy domeny prawa krajowego.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Państwowy Instytut Naukowy – Instytut Śląski w Opolu oraz Ośrodek Badań Naukowych im. Wojciecha Kętrzyńskiego w Olsztynie	2	Dane własne	<ul style="list-style-type: none"> – zapewnienie środków na bieżące funkcjonowanie instytutu, – umożliwienie prowadzenia działalności kulturalnej, – poprawa jakości prowadzonej działalności, – szersze włączenie w projekty realizowane przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego
Pracownicy Państwowego Instytutu Naukowego – Instytutu Śląskiego w Opolu oraz Ośrodka Badań Naukowych im. Wojciecha Kętrzyńskiego w Olsztynie	ok. 40	Sprawozdania instytutów badawczych	<ul style="list-style-type: none"> – stopniowa stabilizacja i polepszenie warunków pracy
Naczelne i centralne organy administracji rządowej jako organizatorzy państwowych instytucji kultury	85	Dane własne	<ul style="list-style-type: none"> – uregulowanie kwestii organizacji konkursu w instytucjach kultury wymienionych w rozporządzeniu Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 30 lipca 2015 r. w sprawie wykazu samorządowych instytucji kultury, w których wyłonienie

			kandydata na stanowisko dyrektora następuje w drodze konkursu (Dz. U. poz. 1298)
Ministrowie	2		<ul style="list-style-type: none"> – Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego – możliwość włączenia obu placówek do planowanych i koordynowanych przez MKiDN działań np. w obszarze polityki historycznej, działań rocznicowych, objęcie obu placówek zasadami pracy jak dla innych instytucji kultury – Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego – wyłączenie obu placówek z systemu instytutów badawczych
Organizatorzy samorządowych instytucji kultury	2478 gmin; 66 miast na prawach powiatów; 314 powiatów; 16 województw	Zestawienie jednostek podziału terytorialnego stan w dniu 01-01-2016 r. bip.stat.gov.pl	– umożliwienie organizatorom instytucji kultury, których nie dotyczy obowiązek organizacji konkursu na kandydata na stanowisko dyrektora, autonomicznego określenia procedury konkursowej, jeśli zostanie podjęta decyzja o organizacji konkursu
Państwowe instytucje kultury	68 – uwzględniono instytucje kultury prowadzone przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz współprowadzone, wpisane do rejestru prowadzonego przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz instytucji kultury, dla których organizatorem jest Minister Obrony Narodowej	Rejestr instytucji kultury, dla których organizatorem jest Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Rejestr instytucji kultury, dla których organizatorem jest Minister Obrony Narodowej.	– uregulowanie kwestii organizacji konkursu w instytucjach kultury wymienionych w rozporządzeniu Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 30 lipca 2015 r. w sprawie wykazu samorządowych instytucji kultury, w których wyłonienie kandydata na stanowisko dyrektora następuje w drodze konkursu
Samorządowe instytucje kultury, w których konkurs na kandydata na stanowisko dyrektora zostanie przeprowadzony na podstawie projektowanych przepisów ustawy, w przypadku podjęcia przez organizatora decyzji o przeprowadzeniu takiego konkursu	5155 – wielkość szacunkowa; uwzględniono: wojewódzkie, powiatowe i gminne biblioteki publiczne (bez filii, bibliotek działających w strukturach innych instytucji), domy i ośrodki kultury (bez filii, świetlic i klubów), muzea samorządowe (bez oddziałów), samorządowe galerie, teatry i instytucje muzyczne (bez instytucji wpisanych do rejestru Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego), oraz samorządowe kina	Kultura 2015, GUS wrzesień 2015	– uregulowanie kwestii organizacji konkursu w instytucjach kultury, w których konkurs może zostać przeprowadzony
Samorządowe instytucje kultury,	378	Rozporządzenie Ministra Kultury	– wprowadzenie przejrzystej procedury konkursowej,

w których wyłonienie kandydata na stanowisko dyrektora następuje w drodze konkursu		i Dziedzictwa Narodowego z dnia 30 lipca 2015 r. w sprawie wykazu samorządowych instytucji kultury, w których wyłonienie kandydata na stanowisko dyrektora następuje w drodze konkursu	– rozgraniczenie zadań i obowiązków komisji konkursowej i organizatora, – projektowane przepisy ustawy doprecyzowują dotychczasowy tryb przeprowadzania konkursów, w szczególności w zakresie wskazania elementów ogłoszenia o konkursie na stanowisko dyrektora ww. instytucji kultury, zadań komisji konkursowej, określenia podmiotu i źródła finansowania pracy konkursowej
Osoby fizyczne przystępujące do konkursów	Brak danych	-	– usprawnienie procedury konkursowej i zasad zatrudnienia osoby wyłonionej w drodze konkursu
Członkowie komisji konkursowych	Brak danych	-	– usprawnienie procedury konkursowej i sprecyzowanie zasad udziału w komisji konkursowej w przypadku potencjalnego konfliktu interesów

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt ustawy został przekazany do konsultacji publicznych i opiniowania do następujących podmiotów:

- 1) Krajowej Rady Bibliotecznej
- 2) Rady ds. Muzeów i Miejsc Pamięci Narodowej przy Ministrze Kultury i Dziedzictwa Narodowego
- 3) ZASP – Stowarzyszenia Polskich Artystów Teatru, Filmu, Radia i Telewizji
- 4) Związku Polskich Artystów Plastyków
- 5) Związku Polskich Artystów Fotografików
- 6) Konferencji Dyrektorów Wojewódzkich Bibliotek Publicznych
- 7) Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich
- 8) Polskiego Związku Bibliotek
- 9) Forum Kraków Sekretariat Forum Kraków Małopolski Instytut Kultury w Krakowie
- 10) Stowarzyszenia Dyrektorów Samorządowych Instytucji Kultury
- 11) Stowarzyszenia Historyków Sztuki
- 12) Sekcji Polskiej AICA
- 13) Polskiej Rady Muzycznej
- 14) Polskiego Komitetu Narodowego Międzynarodowej Rady Muzeów ICOM
- 15) Muzeum Pałac w Wilanowie
- 16) Polskiego Ośrodka Lalkarskiego UNIMA
- 17) Stowarzyszenia Dyrektorów Teatrów
- 18) Stowarzyszenia Muzealników Polskich
- 19) Stowarzyszenia Polskich Artystów Muzyków
- 20) Towarzystwa Kultury Teatralnej
- 21) Unii Polskich Teatrów
- 22) Zrzeszenia Filharmonii Polskich Narodowe Forum Muzyki im. W. Lutosławskiego
- 23) Związku Kompozytorów Polskich
- 24) Polskiego Stowarzyszenia Jazzowego
- 25) Konferencji Rektorów Uczelni Artystycznych
- 26) Centrum Sztuki Dziecka
- 27) Stowarzyszenia Filmowców Polskich
- 28) Krajowej Izby Producentów Audiowizualnych
- 29) Stowarzyszenia Muzeów Uczelnianych
- 30) Stowarzyszenia Polskich Muzealników Prywatnych
- 31) Ośrodka Badań Naukowych im. Wojciecha Kętrzyńskiego w Olsztynie
- 32) Państwowego Instytutu Naukowego – Instytutu Śląskiego w Opolu
- 33) Urzędu Marszałkowskiego Województwa Opolskiego

- 34) Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie
- 35) Stowarzyszenia Konserwatorów Zabytków
- 36) Stowarzyszenia Twórców Ludowych
- 37) Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego „Solidarność”
- 38) Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych
- 39) Forum Związków Zawodowych
- 40) Federacji Związków Zawodowych Pracowników Kultury i Sztuki
- 41) Sekretariatu Kultury i Środków Przekazu KK NSZZ Solidarność
- 42) Związku Zawodowego Aktorów Polskich
- 43) Związku Zawodowego Bibliotekarzy i Pracowników Bibliotek „Bibliotekarze Polscy”
- 44) Związku Zawodowego Polskich Artystów Muzyków Orkiestrowych
- 45) Pracodawców Rzeczypospolitej Polskiej
- 46) Polskiej Konfederacji Pracodawców Prywatnych Lewiatan
- 47) Związku Rzemiosła Polskiego.

Omówienie wyników konsultacji publicznych zostało zawarte w raporcie z konsultacji publicznych (tabela – zestawienie uwag).

Ponadto projekt został skierowany do zaopiniowania przez Komisję Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego. Projekt został pozytywnie zaopiniowany.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) oraz § 4 i § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2016 r. poz. 1006, z późn. zm.) projektowana ustawa została udostępniona na stronie Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie „Rządowy Proces Legislacyjny”. Żaden podmiot nie zgłosił zainteresowania w trybie ww. ustawy.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z 2015 r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	Tabela obejmuje skutki przekształcenia dwóch instytutów badawczych w instytucje kultury											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0–10)
Dochody ogółem												
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Wydatki ogółem	1,4	1,4	1,4	1,4	1,4	1,4	1,4	1,4	1,4	1,4	1,4	15,4
budżet państwa	1,4	1,4	1,4	1,4	1,4	1,4	1,4	1,4	1,4	1,4	1,4	15,4
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Saldo ogółem	-1,4	-1,4	-1,4	-1,4	-1,4	-1,4	-1,4	-1,4	-1,4	-1,4	-1,4	-15,4
budżet państwa	-1,4	-1,4	-1,4	-1,4	-1,4	-1,4	-1,4	-1,4	-1,4	-1,4	-1,4	-15,4
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												

Źródła finansowania	
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	<p>Podstawą dla obliczenia jest zmiana schematu finansowania. W obecnej sytuacji finansowanie instytutów opiera się na dotacji MNiSW w wys. ok. 300 tys. zł. Przekształcenie instytutów pociągnie za sobą oszczędność dla budżetu państwa w części MNiSW w wysokości ok. 600 tys. zł rocznie.</p> <p>Po zmianie każdy z instytutów będzie uzyskiwał dotację podmiotową ze środków z cz. 24 budżetu państwa w wysokości 700 tys. zł, jak również – co nie jest ujęte w powyższej tabeli – dotacje celowe na konkretne projekty realizowane przez instytuty. Dla prowadzenia działalności przez instytucje kultury powstałe z przekształcenia instytutów badawczych, wzmocnienia ich roli oraz wykorzystania potencjału konieczny jest powrót do poziomu dotacji podmiotowej z 2011 r. (ok. 700 tys. zł rocznie). Przy obecnym poziomie dofinansowania oba instytuty zmuszone są</p>

	<p>utrzymywać się z wynajmu pomieszczeń, a także ograniczać badania naukowe i ciąć koszty administracyjne (m.in. przez redukcję zatrudnienia i niezatrudnianie młodych naukowców).</p> <p>Należy zauważyć wpływ projektowanej ustawy na budżet państwa jako całość – będzie ona skutkować wzrostem wydatków o kwotę 800 tys. zł w skali roku.</p> <p>Oszacowanie wysokości dotacji podmiotowej dla instytucji kultury wynika z dotychczasowych kosztów działalności instytutów, o których mowa w tabeli stanowiącej załącznik do OSR.</p> <p>W zakresie zmian dotyczących organizacji konkursów na stanowisko dyrektorów instytucji kultury projekt nie wywoła bezpośrednio skutków gospodarczych, finansowych i prawnych. Natomiast w zakresie skutków społecznych wywrze pozytywny wpływ na poziom realizacji zapotrzebowania społecznego na działające sprawnie i efektywnie instytucje kultury.</p> <p>Wydatki na wykonywanie zadań wynikających z ustawy będą finansowane w ramach limitu wydatków określonego na dany rok w ustawie budżetowej we właściwej części budżetowej, tj. w cz. 24 – Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego, bez konieczności wyasygnowania dodatkowych środków z budżetu państwa.</p>
--	---

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0–10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z ... r.)	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
Niemierzalne								
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	<p>Projektowane zmiany nie będą miały dodatkowego wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe.</p> <p>Wejście w życie projektowanej ustawy nie będzie miało wpływu na sytuację ekonomiczną i społeczną rodziny, a także osób niepełnosprawnych oraz osób starszych.</p>							

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

☒ nie dotyczy	
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektroniczności.	☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy

Komentarz: Przekształcenie instytutów badawczych nie wprowadza nowych obciążeń regulacyjnych poza jednorazową procedurą przekształcenia opisaną w art. 3 projektowanej ustawy. Na procedurę składa się:

1. opracowanie wniosku przez dyrektora lub radę naukową instytutu badawczego;
2. zaopiniowanie wniosku przez Radę Główną Instytutów Badawczych;
3. wydanie zarządzenia przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego;
4. wpis do rejestru instytucji kultury;
5. wykreślenie przez sąd rejestrowy instytutu z Krajowego Rejestru Sądowego.

9. Wpływ na rynek pracy

Projekt nie wpływa istotnie na rynek pracy. Jednocześnie warto zaznaczyć, że wejście w życie projektowanej ustawy pozwoli na zachowanie ok. 40 miejsc pracy we wskazanych instytutach badawczych, w tym stanowiska związane z prowadzeniem badań naukowych, zarządzaniem projektami badawczymi, administracji i obsługi instytutów.

Bardziej transparentna procedura konkursowa oraz tryb postępowania przy zatrudnianiu kandydata na stanowisko dyrektora instytucji kultury pozytywnie wpłyną na odbiór społeczny procesów zatrudniania dyrektorów instytucji kultury.

10. Wpływ na pozostałe obszary

☐ środowisko naturalne	☐ demografia	☐ informatyzacja
☒ sytuacja i rozwój regionalny	☐ mienie państwowe	☐ zdrowie
☐ inne:		

Omówienie wpływu

Pozytywny. Szersza możliwość pracy na rzecz wspierania kultury w regionie.

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Wykonanie przepisów aktu prawnego możliwe będzie od dnia wejścia w życie ustawy.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Ewaluacja efektów projektu nastąpi w ciągu roku od dnia wejścia w życie ustawy. Zostaną zastosowane następujące mierniki:

Miernik	Wartość docelowa
Nowe instytucje kultury prowadzące działalność kulturalną w formie ośrodków badań i dokumentacji w różnych dziedzinach kultury, powstałe w wyniku przekształcenia instytutów badawczych	2
Liczba stanowisk pracy w instytucjach kultury powstałych w wyniku przekształcenia	40
Nowe projekty badawcze podjęte przez przekształcane placówki	3
Liczba zdigitalizowanych zbiorów z zasobów przekształcanych instytutów (w woluminach)	1500
Liczba projektów wystawienniczych realizowanych przez przekształcone placówki	4

Ponadto elementem ewaluacji będzie ocena sytuacji finansowej dwóch instytucji kultury powstałych w wyniku przekształcenia z instytutów badawczych, gdzie efektem oczekiwanym w ciągu roku od dnia wejścia w życie projektowanej ustawy jest uzyskanie przez obie instytucje pełnej płynności finansowej.

W odniesieniu do zmian dotyczących konkursów nie przewiduje się ewaluacji efektów projektu.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

Raport z konsultacji publicznych.

Tabela „Wydatki i dochody instytutów w latach 2010–2017”

Załącznik: Tabela „Wydatki i dochody instytutów w latach 2010–2017”

(w mln zł)		2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
OBN	Dotacja statutowa	0,83	0,78	0,82	0,62	0,38	0,3	0,27	0,24
	Dotacje inne							0,29	0,51
	Dochody własne	0,52	0,4	0,42	0,21	0,14	0,2	0,5	0,36
	Wydatki administracyjne	0,25	0,38	0,22	0,18	0,13	0,18	0,16	0,2
	Wydatki na działalność naukową	0,9	0,97	0,96	0,83	0,57	0,59	0,56	0,65
PIN- IŚ	Dotacja statutowa	0,87	0,94	0,88	0,65	0,54	0,47	0,41	0,34
	Dotacje inne	0,27	0,92	0,13	0,25	0,38	0,44	0,53	0,04
	Dochody własne	0,85	0,76	0,74	0,78	0,89	0,85	0,78	0,95
	Wydatki administracyjne	0,91	1,64	0,85	0,77	0,71	0,77	0,74	0,82
	Wydatki na działalność naukową	1,23	1,02	1,0	1,04	0,99	0,95	0,98	0,58

Raport z konsultacji publicznych dotyczący projektu ustawy o zmianie ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej				
Lp.	Jedn. red.	Nazwa podmiotu zgłaszającego uwagę	Treść uwagi	Odniesienie się wnioskodawcy
1	Art. 9a pkt 3 i 4 oraz art. 16 ust. 5a (art. 1 pkt 1 projektu ustawy)	Polska Rada Muzyczna	<p>Art. 9a ust. 3 i 4 zawierają się w ust. 2: dane i informacje, a także dokumenty konieczne we wniosku wchodzi w ramy słów „warunki, sposób i tryb”. Wydaje się, że dodawanie ust. 3 i 4 zmniejsza czytelność art. 9a. Jeśli jednak uznać, że określenia „warunki, sposób i tryb” nie są wystarczające, proponuje się następujące brzmienie ust. 2: <i>szczegółowe warunki, w tym dane i informacje zawarte we wniosku oraz dokumenty niezbędne do zawarcia i rozliczenia umowy, a także sposób i tryb udzielania, przekazywania i rozliczania dotacji, o której mowa w art. 5 ust. 2 i art. 9 ust. 3, oraz dofinansowania, o którym mowa w art. 28 ust. 1a...</i></p> <p>Do rozważenia przedkładamy sugestię, by dla logiki układu treści art. 16 ust. 5a miał nr 4a, czyli znalazł się po wylistowaniu członków komisji w instytucjach samorządowych o szczególnym znaczeniu.</p>	<p>Uwagi stały się bezprzedmiotowe.</p> <p>Przepis nowelizujący art. 9a został wykreślony z projektu w związku z uchwaleniem przez Sejm RP w dniu 12 kwietnia 2018 r. nowelizacji ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej.</p> <p>Przepis dodający w art. 16 ust. 5a również został z projektu wykreślony.</p>
2	Art. 20a (art. 1 pkt 4 projektu ustawy)	Stowarzyszenie Historyków Sztuki Zarząd Główny	<p>Rozumiemy, że projektowana nowelizacja zmierza do przekształcenia tych instytucji badawczych, które nie podlegają Ministerstwu Kultury i Dziedzictwa Narodowego (dalej: MKDN) w państwowe instytucje kultury, podległe MKDN. Jeżeli twierdzenie to jest trafne to owo przeobrażenie zakłada - sądząc z nazewnictwa - ograniczenie zakresu działalności oraz misji instytucji badawczych, które zajmują się wszak poza kulturą również problemami naukowymi: socjologią, historią, geopolityką itd.</p> <p>W uzasadnieniu projektu nowelizacji (niekiedy w nieprzystojnej tonacji publicystycznej, np. „stan upadłości”, „zagrożenie istnienia”, „nie ma możliwości ... alternatywnych środków”) mowa jest o profiatach, jakich miałyby instytucje badawcze zaznać dzięki przemieszczeniu ich pod patronat MKDN. Motywacja taka budzi nasze wątpliwości ponieważ odebranie samodzielności dotychczasowym gospodarzom tych instytucji - którymi są (częściowo) władze samorządowe - może spowodować uwiędnięcie kreatywności tych gospodarzy (tak jak słabną człowiecze mięśnie gdy nie ćwiczone).</p> <p>Tak w Projekcie zmiany ustawy, jak i w Uzasadnieniu mowa jest tylko o dwóch instytucjach badawczych: Państwowym Instytucie Śląskim w Opolu i Ośrodku Badań Naukowych w Olsztynie, jako przewidzianych do przeobrażenia ich statusu prawnego. Prócz wielu dokonań i sukcesów (których wspomniane dokumenty im nie odmawiają) obie instytucje mają szczególne zasługi w badaniach historii i kultury regionów, przed 1945 r. niemieckich. Działalność obu placówek nazwać można staraniami o modelowe współistnienie polskich i niemieckich badań, o przerwanie zakłamań historyków obu nacji, oraz o zaprzestanie zawstydzającego niszczenia relikwów kultury niemieckiej. Odnosimy - może niesłusznie - wrażenie, jakby projekt nowelizacji rzeczony ustawy dotyczył</p>	<p>Uwaga wyjaśniona.</p> <p>Projektowana ustawa w omawianym zakresie dotyczy możliwości przekształcenia instytucji badawczych działających na podstawie ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o instytucjach badawczych (Dz. U. z 2018 r. poz. 736), a nadzorowanych przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, w państwowe instytucje kultury. Obecnie istnieją jedynie dwa tego rodzaju instytucje badawcze, prowadzące badania w obszarze humanistyki, nadzorowane przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego: Państwowy Instytut Naukowy - Instytut Śląski w Opolu oraz Ośrodek Badań Naukowych im. W. Kętrzyńskiego w Olsztynie. Minister w obecnym stanie prawnym wykonuje wobec tych instytucji kompetencje nadzorcze i kontrolne oraz powołuje ich organy: Rady Naukowe oraz Dyrektorów.</p> <p>Równocześnie jednak w myśl obowiązującej ustawy, nadzór MKiDN nie łączy się z faktyczną możliwością ich dotowania. Powoduje to sytuację, w której instytucje te, jak słusznie zostało zauważone, odznaczające się wieloletnim dorobkiem i zasługami dla kultury Polski i regionów, w jakich działają, pozostają bez środków zapewniających im realizację działalności badawczej, co więcej, gwarantujących realne przetrwanie instytucjonalne. Świadczy o tym postępujące redukcje etatów czy trudności z utrzymaniem administrowanych obiektów.</p>

		<p>głównie opolskiego i olsztyńskiego instytutu.</p> <p>Wiele szczegółowych zamysłów organizacyjnych w przedstawionych nam dokumentach uważamy za słuszne, jak procedury konkursów itp. Nie mamy jednak możliwości, by je przeanalizować odpowiedzialnie w tak krótkim terminie.</p> <p>W podsumowaniu wyrażamy przekonanie, że poprawa funkcjonowania instytutów badawczych i instytutów kultury - wszelkiego autoramentu - nie wymaga nowelizacji <i>Ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej</i>, ponieważ niedoskonałości organizacyjne obserwowane w działaniu tych placówek można naprawiać w trybie istniejącego ogólnego nadzoru MKDN.</p>	<p>Proponowana nowelizacja umożliwi stałe dotowanie tych placówek w postaci corocznej dotacji podmiotowej przyznawanej przez Ministra, podobnie jak to ma miejsce w przypadku innych państwowych instytucji kultury.</p> <p>W wyniku proponowanych przekształceń nie ulegnie ograniczeniu zakres działalności ani misja instytutów badawczych, przeciwnie celem projektowanych zmian jest umożliwienie realizacji ich misji, która obecnie nie może być należycie realizowana z uwagi na brak właściwych podstaw finansowych.</p> <p>W przypadku projektowanych przepisów nie jest również zasadna uwaga o "odebraniu samodzielności dotychczasowym gospodarzom, którymi są (częściowo władze samorządowe)". Instytuty te, wbrew podawanym przez Stowarzyszenie Historyków Sztuki Zarząd Główny informacjom, nigdy nie były ani nie są w żaden sposób prowadzone czy wspierane przez władze samorządowe. Przeciwnie, samorząd terytorialny, nie wykazywał chęci przejęcia odpowiedzialności za prowadzenie wskazanych placówek lub ich regularnego wsparcia.</p> <p>Odnosnie wątpliwości w kwestii zagrożenia autonomii instytutów - ich autonomia nie tylko nie zostanie ograniczona, ale wręcz zostanie wzmocniona. Państwowe instytucje kultury korzystają bowiem z szerokiej autonomii programowej. Możliwości nadzorcze Ministra, nie będą większe, niż obecnie w odniesieniu do dzisiejszych instytutów badawczych, a równocześnie placówki te zyskają wsparcie finansowe, które pozwoli im na autonomiczne budowanie własnego programu badawczego. Będzie to sytuacja z punktu widzenia autonomii instytutów zdecydowanie lepsza. Dziś bowiem zespoły wskazanych instytutów, nie mają szansy na podejmowanie zaplanowanych przez siebie tematów badawczych, a muszą „wpisywać się” wyłącznie w oczekiwania instytucji udzielających grantów. Zapewnienie podstaw finansowych w postaci dotacji podmiotowej dla państwowej instytucji kultury pozwoli Radom Naukowym i zespołom badawczym autonomicznie decydować o obszarach badawczych, które będą podejmowane w ramach prac danego instytutu.</p> <p>Należy ponadto podkreślić, że zasadniczą motywacją do wprowadzenia proponowanych zmian jest oczekiwanie samych instytutów, które miałyby ona objąć. Zarówno Rady Naukowe, Dyrektorzy, jak i zespoły wskazanych instytutów oczekują proponowanych zmian. Znalazło to odzwierciedlenie w projektowanych przepisach – przekształcenie bowiem może nastąpić wyłącznie na wniosek organu (Rady Naukowej bądź Dyrektora) instytutu badawczego. Projektowana zmiana uzyskała również poparcie Zarządu Regionalnego NSZZ „Solidarność” Śląska Opolskiego.</p>
--	--	---	---

3	Uwagi ogólne	Stowarzyszenie Dyrektorów Teatrów	<p>Zarząd Stowarzyszenia Dyrektorów Teatrów zapoznał się z proponowanymi przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego zmianami w Ustawie o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej z dn. 25 października 1991 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 862), tj. z proponowaną nowelizacją w obszarach: przeprowadzania konkursów wyłaniających kandydatów na stanowisko dyrektora instytucji kultury, przekształcaniu w państwowe instytucje kultury instytutów badawczych o profilu humanistycznym, dla których organem nadzorującym jest minister właściwy do spraw ochrony kultury i dziedzictwa narodowego oraz udzielania dotacji na zadania objęte mecenatem państwa i udzielania dofinansowań podmiotom prowadzącym działalność w dziedzinie kultury i ochrony dziedzictwa narodowego. Po przeanalizowaniu przedstawionego materiału zarząd Stowarzyszenia Dyrektorów Teatrów pozytywnie ocenia proponowane zmiany, pragnąc jednocześnie zwrócić uwagę na zbyt wąski zakres prac nad nowelizacją ustawy w kilku ważnych dla funkcjonowania instytucji kultury aspektach. W związku z powyższym prosimy o informację, czy Ministerstwo zamierza wprowadzać dalsze zmiany w ustawie, dotyczące zapisów, które zdaniem SDT należy doprecyzować. Poniżej przedstawiamy listę najważniejszych problemów, którym należałoby się przyjrzeć podczas kontynuowania prac nad nowelizacją ustawy:</p> <p>1. Zwracamy się z prośbą o zwrócenie uwagi na problem, z którym mierzą się instytucje kultury w związku z nowelizacją ustawy z 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług oraz ustawy - Prawo zamówień publicznych, która weszła w życie 1 stycznia 2016 r., oraz wydanym rozporządzeniem Ministra Finansów z 17 grudnia 2015 r. (Dz. U. poz. 2193), które objęło zasadą obliczania prewspółczynnika samorządowe i państwowe jednostki kultury.</p> <p>Na mocy ww. dokumentów wprowadzono zmianę w przepisach o proporcji odliczania podatku VAT przez podatników prowadzących działalność mieszaną (czyli działalność gospodarczą w rozumieniu przepisów o VAT i działalność nie mającą charakteru gospodarczego). Prewspółczynnik VAT mają obowiązek stosować wszystkie firmy, które wykonują działalność niemieszczącą się w definicji działalności gospodarczej zawartej w art. 15 ustawy o VAT, wg której działalnością gospodarczą jest wszelka działalność zarobkowa, a ta z kolei podlega opodatkowaniu podatkiem VAT, względnie jest z niego zwolniona podmiotowo lub przedmiotowo. Każda działalność o charakterze niezarobkowym, non-profit, z uwzględnieniem nielicznych wyjątków, pozostaje poza zakresem ustawy i jako taka nie podlega opodatkowaniu podatkiem VAT. Jak przyjął ustawodawca, od kosztów z nią związanych nie należy się odliczenie podatku naliczonego, co powoduje konieczność stosowania prewspółczynnika. Rozumowanie to jest bardzo logiczne i zgodne z zasadą neutralności podatku VAT. Środowisko artystyczne pragnie jednak zwrócić uwagę na następujący problem - działalność o charakterze niezarobkowym, non-profit, obok działalności gospodarczej, wchodzi w zakres działalności statutowej instytucji kultury, co automatycznie zmusza wyżej wymienione instytucje do stosowania prewspółczynnika. Konsekwencją takiego stanu rzeczy jest brak możliwości odliczenia części podatku VAT, który automatycznie zaliczany jest w koszty działalności, niejednokrotnie znacznie te koszty podwyższając, co pociąga za sobą konieczność zwiększenia dotacji budżetowej. Aby uniknąć stosowania prewspółczynnika VAT, dyrektorzy instytucji kultury muszą rozważyć rezygnację z realizacji części zadań statutowych. Skoro ustawa o VAT przewiduje preferencję w postaci obniżonych stawek VAT lub zwolnienia z VAT dla działalności prowadzonej w sferze artystycznej, edukacyjnej czy też w zakresie ochrony zdrowia ze względu na jej prospołeczny charakter, logiczne wydaje się, że powinna także przewidywać zwolnienie z konieczności stosowania prewspółczynnika przez instytucje tego sektora.</p> <p>2. Zarząd SDT zwraca się z prośbą o doprecyzowanie i uregulowanie podczas prac nad ustawą</p>	<p>Uwagi wyjaśnione.</p> <p>Proponowane zmiany wykraczają poza zakres nowelizacji. W związku z powyższym będą one brane pod uwagę przy pracach nad regulacjami reformującymi przepisy dotyczące działalności kulturalnej w szerszym zakresie, w tym związanych z podsumowaniem Ogólnopolskiej Konferencji Kultury.</p>
---	--------------	-----------------------------------	--	--

		<p>kwestii, czy w świetle obowiązujących przepisów prawa (Kodeksu cywilnego oraz ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych - Dz. U. z 2006 r. Nr 90, poz. 631 z późn.zm.) grę aktora w spektaklu premierowym i kolejnych spektaklach, a także jego udział w próbach, jak również pracę muzyka czy konferansjera należy uznać za dzieło (i w związku z tym zawarta na tego typu działania umowa powinna być umowa o dzieło) czy też za czynności wykonywane na podstawie umowy zlecenia. Dotychczasowa praktyka instytucji kultury szła w kierunku zawierania z aktorem, muzykiem, konferansjerem niepracującym na etacie umowy o dzieło. W świetle przepisów o ubezpieczeniu społecznym, od takich umów nie odprowadza się składek ZUS. Zakład Ubezpieczeń Społecznych w trakcie kontroli Teatru Zamku Książąt Pomorskich w Szczecinie zakwestionował prawidłowość umów o dzieło z aktorami, wskazując, że ich praca nie ma charakteru dzieła i powinna być wykonywana na podstawie umowy zlecenia, a tym samym od zawartych z nimi umów odprowadzić składki na ubezpieczenia społeczne. Stanowisko to podzielił Sąd Najwyższy, oddalając skargę kasacyjną Teatru w Szczecinie (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 2 czerwca 2017 r. - sygn. akt III UK 147/16).</p> <p>Ze względu na fakt, że w polskim prawie nie stosuje się precedensów i orzeczenia Sądów nie są źródłami prawa, instytucje kultury w Polsce mają nadal wątpliwości i stoją na stanowisku, że grę aktora w każdym spektaklu należy uznać za dzieło. Konieczność zawierania z aktorami umów zlecenia i odprowadzania od tych umów składek ZUS będzie miała duże konsekwencje finansowe dla budżetu instytucji kultury.</p> <p>3. Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 15 września 2010 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy organizacji i realizacji widowisk w par. 4, pkt 1, 6) nakłada na organizatora wszystkich widowisk niezależnie od wielkości sali i ilości widzów zorganizowanie pomocy medycznej i wydzielenia pomieszczenia do jej udzielenia. Rozporządzenie nie precyzuje jednak, kto takiej pomocy medycznej może udzielać - czy tylko pielęgniarka, lekarz bądź zespół ratownictwa medycznego, czy też przeszkolony w zakresie pierwszej pomocy pracownik teatru. Prosimy o doprecyzowanie zapisu w sposób jednoznacznie określający, kto może pełnić służbę pomocy medycznej podczas widowisk, oraz o uszczegółowienie, dla jak dużych widowisk ww. rozporządzenie ma mieć zastosowanie.</p> <p>4. SDT zwraca się z prośbą o zapis przywracający prawo do wcześniejszych emerytur osobom wykonującym działalność artystyczną i twórczą, takich jak m.in. aktorzy, tancerze, kaskaderzy, soliści wokaliści, artyści sztuki cyrkowej. Pracownicy ci wykonują pracę o szczególnym charakterze, wydłużenie wieku emerytalnego wyklucza ich z działalności artystycznej, a co za tym idzie z pracy w ogóle, z uwagi na ograniczenia związane z wiekiem.</p> <p>5. Mimo wielu podejmowanych prób doprecyzowania kwestii, kto jest pracodawcą dyrektora instytucji kultury - organizator czy instytucja, a co za tym idzie, kto oddelegowuje dyrektora na delegację i kto mu udziela urlopu, nie udało się wypracować jednego modelu obowiązującego w całym kraju. Zarówno dyrektorzy jak i organizatorzy zgłaszają potrzebę doprecyzowania ww. zagadnienia w Ustawie o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej.</p> <p>6. SDT zwraca uwagę na potrzebę wprowadzenia do Ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej zapisów regulujących czas pracy pracowników instytucji artystycznych. Specyfika pracy teatru powinna być uwzględniona w przepisach związanych z rozliczaniem i normami czasu pracy. Dotychczasowe zapisy Kodeksu pracy dotyczące instytucji kultury nie dają</p>	
--	--	--	--

			<p>możliwości skonstruowania logicznego i spójnego regulaminu pracy teatru. Specyfika pracy teatru koliduje z wymaganą przerwą weekendową oraz dobą pracowniczą. Problem może rozwiązać zapis umożliwiający dyrektorowi w szczególnych wypadkach podyktowanych koniecznością realizowania repertuaru teatru niedostosowanie się do przepisów mówiących o weekendowym wypoczynku i zachowaniu doby pracowniczej.</p> <p>W świetle obowiązujących przepisów, jeśli dyrektor nie chce popadać w kolizję z prawem, próba lub spektakl odbywający się wieczorem, uniemożliwia zorganizowanie spektaklu lub innych zajęć kolejnego dnia w godzinach przedpołudniowych, ze względu na przekroczenie przez zespół doby pracowniczej. Gdyby chcieć jej nie naruszyć zespół musiałby grać i próbować wyłącznie wieczorem przez cały tydzień, aż nastąpiłby dzień wolny, który przerwie ten ciąg.</p> <p>7. SDT uznaje za słuszny postulat dyrektorów instytucji kultury o przywrócenie w zapisach ustawy możliwości tworzenia w instytucji kultury funduszu premiowego. Dopuszczone przez obowiązującą ustawę nagrody to narzędzie niewystarczające do skutecznego zarządzania zespołem.</p>	
4	Uwagi ogólne	Zarząd Forum Kraków (Małopolski Instytut Kultury w Krakowie)	<p>Forum Kraków uprzejmie prosi o korektę art. 15 pkt 6 ust. 3 ww. ustawy i nadanie mu brzmienia: „z powodu rażącego bądź istotnego naruszenia przepisów prawa w związku z zajmowanym stanowiskiem”. Obecnie dyrektora instytucji kultury powołanego na czas określony organizator może odwołać m.in. z powodu naruszenia prawa w związku z zajmowanym stanowiskiem.</p> <p>W orzecznictwie sądowym podkreśla się, że brak sformułowania w ustawie o możliwości odwołania dyrektora ze stanowiska z powodu rażącego bądź istotnego naruszenia prawa uniemożliwia sądom podjęcie rozważenia zakresu i ciężaru naruszenia tego prawa.</p> <p>W praktyce funkcjonowania instytucji kultury, w przypadku naruszenia prawa wynikającego z zaniedbania obowiązków przez podległych pracowników lub z niespójności polskiego prawa, dyrektor jednoosobowo ponosi odpowiedzialność za skutki takiego naruszenia nawet wtedy, kiedy osobiście nie jest mu bezpośrednio winny.</p> <p>Forum Kraków pragnie podkreślić, że wprowadzenie postulowanej zmiany umożliwi osobom zarządzającym instytucjami kultury - w przypadku odwołania ich w trybie art. 15 pkt 6 ust. 3 - podjęcie działań w kierunku odzyskania dobrego imienia i niewykluczania ich udziału w kolejnych postępowaniach konkursowych na stanowiska kierownicze w publicznych instytucjach kultury.</p>	<p>Uwaga wyjaśniona.</p> <p>Proponowane zmiany wykraczają poza zakres nowelizacji. W związku z powyższym będą one brane pod uwagę przy pracach nad regulacjami reformującymi przepisy dotyczące działalności kulturalnej w szerszym zakresie, w tym związanych z podsumowaniem Ogólnopolskiej Konferencji Kultury.</p>
5	Art. 16 ust. 2	Towarzystwo o Sztuki Teatralnej	<p>W tekście <i>uzasadnienia</i> (strona 3) znajduje się następujący zapis, dotyczący różnic między dotychczasowym a proponowanym stanem prawnym:</p> <p>3) <i>wprowadzenie ograniczenia zakresu podmiotowego regulacji dotyczących sformalizowanych procedur wylaniania kandydata na stanowisko dyrektora instytucji kultury do tych, dla których konkurs jest obligatoryjny (samorządowe instytucje kultury o szczególnym znaczeniu, których wykaz określa Minister w drodze rozporządzenia)</i></p> <p>Ta słuszna nowelizacja nie jest dostatecznie uwyrażniona w samym tekście ustawy. Jest to potrzebne, bowiem wielokrotnie organizatorzy instytucji innych niż objęte postanowieniami art 16, ust. 2, wybiórczo korzystają z reguł zapisanych w ustawie i w wynikającym z niej rozporządzeniu. Powoduje to zamieszanie, nieporozumienia, niesłuszne zarzuty. Na przykład tak było w konkursie na stanowisko dyrektora w Starym Teatrze - powołanie przez Ministra 9-osobowej komisji (gdy ustawa zobowiązuje do składu „nie mniej” niż trzyosobowego) uznawano bardzo często za</p>	Uwaga uwzględniona.

			obligujące do respektowania innych sformalizowanych procedur. Uważamy, że rozwiązaniem byłaby inna konstrukcja nowelizacji ust. 6. <i>W odniesieniu do instytucji kultury, o których mowa w ust. 2, Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, określi w drodze rozporządzenia:</i>	
6	Art. 16	Związek Zawodowy Aktorów Polskich	<p>Na podstawie art. 19 ust. 2 ustawy o związkach zawodowych (t.j. z dnia 22 października 2015 r. (Dz.U. z 2015 r. poz. 1881), przedstawiamy opinię w przedmiocie projektu z dn. 05.02.2018 r. ustawy o zmianie ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej z dnia 25 października 1991 r. (tj. z dnia 5 kwietnia 2017 r. (Dz.U. z 2017 r. poz. 862), przesianego wraz z pismem Ministra z dn. 05.02.2018 r.</p> <p>1. Na wstępie, Związek Zawodowy Aktorów Polskich (dalej: ZZAP), wskazuje na rozczarowanie przedmiotem oraz (wąskim) zakresem proponowanych zmian, zważywszy że na jesieni 2017 odbyła się Ogólnopolska Konferencja Kultury to przedsięwzięcie Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, złożona z kilku sympozjów tematycznych zorganizowanych w wielu miastach. Sformułowano tam szereg wniosków w kwestii koniecznych zmian prawnych dotyczących artystów (m.in. w kwestii statusu artysty), a w szczególności aktorów. Tymczasem, prezentowana nowelizacja w ogóle tych zagadnień nie dotyka, ograniczając się do korekt o niewielkim zasięgu i wadze. ZZAP apeluje zatem o niezwłoczne wdrożenie prac ministerialnych nad kompleksowymi zmianami w prawie dotyczącym aktorów z uwzględnieniem ww. ustaleń pokonferencyjnych i aktywnym udziałem poszczególnych organizacji związkowych oraz środowisk branżowych.</p> <p>2. Ustosunkowując się do treści projektowanych zmian, ZZAP podnosi następujące uwagi:</p> <p>2.1 Art. 16 ust. 5a przewiduje powoływanie komisji konkursowych prowadzących wybór na stanowisko dyrektora instytucji kultury. ZZAP zgłasza zastrzeżenie do braku kryteriów wyborów członków takiej komisji, w szczególności że nie ma wskazania jakie instytucje i środowiska mają oni reprezentować, na wzór obowiązującego art. 16 ust. 4, z uwzględnieniem specyfiki danej instytucji. Proponowane postanowienie prowadzić może do dowolności w obsadzie tych komisji ze szkodą dla wyników konkursów. Przy czym wymienione w projektowanym art. 16 ust. 5b negatywne przesłanki członkostwa w komisjach nie są wystarczające dla zapewnienia odpowiedniego doboru ich składu. ZZAP zgłasza zatem postulat, aby projektodawca zapewnił każdorazowe przedstawicielstwo w komisjach różnych środowisk i instytucji. W zakresie objętym działaniem ZZAP proponuje się wprowadzenie sformułowania, aby</p> <p><i>„W skład komisji konkursowej, o której stanowi art. 16 ust. 5b wchodził przedstawiciel związków zawodowych twórczych, właściwych dla specyfiki danej instytucji kultury, działających w tej instytucji kultury bądź w ich braku - na szczeblu ogólnokrajowym”.</i></p> <p>2.2 Art. 16 ust. 6 posługuje się (po pkt. 5) zwrotem „specyfika organizowania działalności kulturalnej”, która ma być uwzględniana przy wydawaniu rozporządzenia dotyczącego organizacji i przeprowadzania konkursów dyrektorskich w samorządowych instytucjach kultury, znajdujących się ministerialnym wykazie. Zwrot ten jest zbyt niedookreślony i ocenny, przez co pozostawia nadmierny luz interpretacyjny władzy wykonawczej w kształtowaniu kryteriów konkursowych, a także powoływania składu komisji konkursowych. W związku z powyższym w ocenie ZZAP proponowane rozwiązanie nie spełnia należycie wymagań art. 92 ust. 1 Konstytucji RP w postaci określenia w delegacji ustawowej „szczegółowego</p>	<p>Uwagi wyjaśnione.</p> <p>Propozycje zmian wypracowanych na Ogólnopolskiej Konferencji Kultury będą brane pod uwagę przy pracach nad regulacjami reformującymi przepisy dotyczące działalności kulturalnej w szerszym zakresie.</p> <p>Natomiast zmiana ustawy w części dotyczącej konkursów na kandydata na stanowisko dyrektora instytucji kultury dotyczy wielu obszarów kultury, rodzajów instytucji kultury oraz różnych środowisk, nie ma więc możliwości wskazywania w niej konkretnych środowisk, których dotyczyłyby jej konkretne przepisy.</p> <p>Odnosząc się do uwagi dotyczącej składu komisji konkursowych, kryteriów wyboru członków należy wyjaśnić, że w projekcie ustawy wprowadzono ograniczenie zakresu podmiotowego regulacji dotyczących sformalizowanych procedur wyłaniania kandydata na stanowisko dyrektora instytucji kultury do tych, dla których konkurs jest obligatoryjny (tj. samorządowych instytucje kultury o szczególnym znaczeniu, których wykaz określa Minister w drodze rozporządzenia).</p> <p>Uwaga dotycząca wykreślenia zwrotu „specyfika organizowania działalności kulturalnej” zostanie ewentualnie uwzględniona na późniejszym etapie prac, tj. w przypadku jej podtrzymania przez RCL.</p> <p>Odnosząc się do ostatniej uwagi należy podkreślić, że dodanie wyrazu „pracowniczych” nie spowoduje, że przepis będzie bardziej precyzyjny. Należy podkreślić, iż aktualne brzmienie przepisu funkcjonuje od 2004 r. i zostało w odniesieniu do niego ugruntowane stanowisko orzecznicze. Ponadto nie ma jednoznacznych świadectw wskazujących na błędność opisaną praktyki, zaś zawód dyrektora teatru jest ujęty w „Klasyfikacji zawodów i specjalności”, w związku z czym uwagę ZZAP należy uznać za nieuzasadnioną.</p>

			<p>upoważnienia”.</p> <p>3. Mając na uwadze problematykę, której projektowane zmiany dotyczą, ZZAP zgłasza również swoją propozycję, która w ocenie Związku wymagają uwzględnienia na tym etapie prac nad nowelizacją.</p> <p>Ze względu na błędną praktykę bazującą na treści art. 16 ust. 4 pkt 4 obowiązującej ustawy w zakresie sformułowania „stowarzyszeń zawodowych lub twórczych właściwych ze względu na zakres działania tej instytucji kultury”, ZZAP proponuje poprzedzenie tego postanowienia słowem „pracowniczych”.</p> <p>Krytykowana praktyka polega na powoływaniu do komisji konkursowych przedstawicieli stowarzyszeń dyrektorów, co opiera się na błędnej interpretacji treści ww. przepisu. Nie jest to bowiem ani żaden zawód, ani też stowarzyszenie to nie ma charakteru twórczego. Zrzesza jedynie osoby pełniące czasowo określoną funkcję kierowniczą z nadania. Skala tego błędu wymaga jednak interwencji ustawodawczej, na wzór proponowany powyżej.</p>	
7		<p>Krajowy Sekretariat Kultury i Środków Przekazu NSZZ Solidarność</p>	<p>Krajowy Sekretariat Kultury i Środków Przekazu NSZZ „Solidarność” w odpowiedzi na pismo WL.0220.1.8.2017.PK przedstawia następujące uwagi do projektu ustawy o zmianie ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej:</p> <p>1. pkt 2 art. 15 ust. 5a upublicznienie programu jest właściwe, należy upublicznić nie tylko na stronie BIP organizatora, ale także na stronie instytucji kultury, której dotyczy.</p> <p>2. pkt 3 Art. 16 ust. 5a zezwała na zmniejszenie komisji konkursowej do 3 osób w instytucjach kultury, innych niż samorządowe wykazane przez ministra (ust. 2). Czy dotyczy to np. wszystkich instytucji kultury podległych ministerstwu? Ograniczenie składu komisji bez podania zasad ustalania składu, np. wszystkie osoby wyznaczone przez organizatora, wygląda na próbę wprowadzenia powołania, nazwanego dla niepoznaki konkursem.</p> <p>Inną kwestią związaną z możliwością zmniejszenia komisji konkursowej do 3 osób jest niebezpieczeństwo wykluczenia z procesu decyzyjno ocennego (konkursu) grup pracowniczych, lokalnych, środowiskowych i zawodowych. Taka zmiana w obrębie tego artykułu jest antypracownicza i antyspołeczna.</p> <p>3. pkt 3 Art. 16 ust. 5g-h. Jest to kolejny sposób obejścia konkursu. Jeśli wygra go nie ten kandydat, który miał wygrać (są przypadki, gdy wygrał kandydat niepopierany przez organizatora), to się go wyklucza przedstawiając warunki nie do zaakceptowania, a następnie występuje do ministra o powołanie bez konkursu dyrektora, tym razem już tego „prawidłowego”. Po co jest ta fikcja nazywana konkursem, jeśli w majestacie prawa można zmienić każdy wynik konkursu? Jaką rolę mają pełnić członkowie komisji konkursowych, ci ze stowarzyszeń i związków zawodowych - figurantów legitymizujących wybór beznadziejnych kandydatów z nadania partyjnego lub koleżeńskiego?</p> <p>4. pkt 3 Art. 16 ust. 6 - w świetle powyższego zapisu, jeżeli tak zostaną zmienione zasady konkursów na dyrektorów, to obecny system, choć nie jest doskonały, to jeszcze pozwala czasami nie dopuszczać do wyboru kompletnie nienadającego się kandydata, a po zmianach już tak nie będzie.</p> <p>Obserwacja przebiegu dotychczasowych procesów powoływania dyrektorów szczególnie w instytucjach, dla których organizatorem są samorządy różnych szczebli, daje podstawy oczekiwania</p>	<p>Uwagi uwzględnione lub wyjaśnione.</p> <p>Uwaga dotycząca upublicznienia programu została uwzględniona w projekcie. Niezależnie warto podkreślić, że przedmiotowy dokument podlega udostępnieniu w trybie dostępu do informacji publicznej.</p> <p>Odnosząc się do uwagi dotyczącej składu komisji konkursowych należy wyjaśnić, że uwaga stała się bezprzedmiotowa. Niezależnie należy podkreślić, że z ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej wynika zasada, zgodnie z którą dyrektora instytucji kultury powołuje organizator. Natomiast możliwość przeprowadzania konkursu jest wyłącznie alternatywą w stosunku do powyższej zasady. W projekcie ustawy wprowadzono zatem ograniczenie zakresu podmiotowego regulacji dotyczących sformalizowanych procedur wyłaniania kandydata na stanowisko dyrektora instytucji kultury do tych, dla których konkurs jest obligatoryjny (tj. samorządowych instytucje kultury o szczególnym znaczeniu, których wykaz określa Minister w drodze rozporządzenia).</p> <p>Zasada dotycząca możliwości odstąpienia od obligatoryjnego konkursu funkcjonuje dotychczas, zmiana zaś polega na wyraźnym podkreśleniu, że w przypadku niepowołania dyrektora instytucji kultury, o której mowa w ust. 2, powinien zostać ogłoszony kolejny konkurs.</p> <p>Projektowane zmiany zmierzają do sprecyzowania dotychczasowych przepisów, co jest postulatem opiniodawcy.</p> <p>Odnosząc się do ostatniej uwagi należy zaznaczyć, że instytuty badawcze, których dotyczy projektowana ustawa, a zatem Ośrodek Badań Naukowych im. Wojciecha Kętrzyńskiego w Olsztynie oraz Państwowy Instytut Naukowy – Instytut Śląski w Opolu, od dawna pozostają pod nadzorem merytorycznym MKiDN. Równocześnie przy</p>

		<p>jasnego i precyzyjnego zapisu artykułów dotyczących procedury konkursowej ze znacznym ograniczeniem możliwości alternatywnych interpretacji, jakie próbują lansować organizatorzy instytucji kultury.</p> <p>5. pkt 4 Art.20a - przekształcanie instytutów badawczych. W uzasadnieniu sam wnioskodawca stwierdza (str.5) „Obecnie nie ma też w polskim systemie prawnym przepisów, które umożliwiałyby przekształcenie ww. jednostek w instytucje kultury”. Rzeczywiście ustawa z dn. 30 kwietnia 2010 o instytutach badawczych (Dz.U.2017.0.1158) umożliwia jedynie przekształcenie instytutu naukowego w instytut naukowy PAN, lub włączenie go do uczelni publicznej, lub włączenie do instytutu naukowego PAN (art.7 - Połączenie, podział, reorganizacja, przekształcenie lub likwidacja instytutu oraz art.9. - Tryb przekształcania i włączania instytutów). Ww. ustawa nie przewiduje możliwości przekształcania instytutów badawczych w państwowe instytucje kultury. Proponowana zmiana byłaby więc sprzeczna z obowiązującą ustawą o instytutach badawczych.</p> <p>Rodzi się zatem pytanie, dlaczego forsowane jest przejęcie finansowania ich działalności przez MKiDN i to wbrew obowiązującym przepisom prawa, a nie przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego - humanistyka to też nauka.</p> <p>Warto przypomnieć, że muzea a także biblioteki i archiwa mają w swoich założeniach i zadaniach prowadzenie działalności naukowej. Przy ogromnym niedofinansowaniu tych instytucji, są jedynie niewielkie możliwości prowadzenia przez te placówki takich prac.</p> <p>Proponujemy, aby MKiDN, skoro ma środki finansowe na ten cel, przekazało je do już istniejących instytucji, w tym samorządowych. Kadry, jakimi jeszcze dysponują m.in. muzea są w stanie wykonać świetną pracę naukową.</p> <p>Możliwym wydaje mi się również takie rozwiązanie, że wymienione instytuty zostaną przyłączone (naturalnie po zmianie wszystkich odnośnych przepisów prawa) wraz z przeznaczonymi przez MKiDN dotacjami na ich prowadzenie, do istniejących muzeów (Ośrodek Badań Naukowych im. W. Kętrzyńskiego, Muzeum Warmii i Mazur w Olsztynie, Instytut Śląski w Opolu, Muzeum Śląska Opolskiego). Sądzymy, iż dzięki likwidacji kosztów utrzymania dyrektorów i administracji tych instytutów, również wymienione muzea na tym skorzystają.</p>	<p>obecnych zasadach finansowania tych jednostek określonych w ustawie z dnia 30 kwietnia 2010 r. o instytutach badawczych oraz w ustawie z dnia 30 kwietnia 2010 r. o zasadach finansowania nauki (Dz. U. z 2018 r. poz. 87), MKiDN nie ma żadnej możliwości dotowania ich działalności. W świetle obowiązujących przepisów instytuty badawcze, poza niewielką dotacją statutową z budżetu MNiSW, zdecydowaną większość swojego przychodu muszą wypracowywać, komercjalizując wyniki swoich badań. Dzieje się tak, gdyż istniejący system finansowania instytutów badawczych dopasowany jest przede wszystkim do zadań i sposobu działania instytutów zajmujących się badaniami w obszarze technologii, medycyny, przemysłu itp., które mają możliwość komercjalizacji wyników swoich badań (np. wynalazków, patentów) na potrzeby zastosowań w gospodarce. System ten jednak nie sprawdza się w przypadku instytutów badawczych o profilu humanistycznym, które z natury rzeczy prowadzą badania w obszarze niepodlegającym prostej komercjalizacji. Równocześnie jednak badania prowadzone przez instytuty humanistyczne mają istotne znaczenie dla kultury polskiej oraz dziedzictwa narodowego.</p> <p>Proponowana zmiana ma na celu stworzenie możliwości dla działania tych instytutów na zasadach identycznych, jak ma to miejsce w przypadku instytucji kultury prowadzących działalność w formie badania i dokumentacji w różnych dziedzinach kultury (należy do nich np. Żydowski Instytut Historyczny im. Emanuela Ringelbluma). Przekształcenie instytutów badawczych w państwowe instytucje kultury stworzy ponadto możliwość rozszerzenia dotychczasowej aktywności tych jednostek o pola związane z wystawiennictwem czy animacją kultury regionalnej.</p> <p>Projektowane regulacje to także wynik wieloletniej obserwacji sytuacji instytutów badawczych o profilu humanistycznym oraz, co najważniejsze, dialogu z pracownikami, radami naukowymi i dyrektorami tych instytutów. Proponowane umożliwienie dokonania przekształceń instytutów badawczych w instytucje kultury jest odpowiedzią na zgłaszany już od długiego czasu postulat płynący od rad naukowych i pracowników tych instytutów. Warto też zaznaczyć, że w myśl projektowanych przepisów, przekształcenie będzie możliwe jedynie na wniosek ze strony instytutu.</p> <p>Odnosząc się do propozycji łączenia instytutów z lokalnie funkcjonującymi placówkami muzealnymi, chcę pokreślić, że zdaniem MKiDN, nie byłby to dobre rozwiązanie. Wskazane instytuty badawcze mają bardzo długą tradycję oraz wypracowane metody działania. Intencją Ministra jest podtrzymanie ich autonomii i umożliwienie funkcjonowania w możliwie szerokim zakresie w oparciu o stabilne źródła finansowania.</p>
--	--	--	---

8	Sekcja Polska Międzynarodowego Stowarzyszenia Krytyków Sztuki AICA	<p>W zakresie zmiany dotyczących udzielania pomocy publicznej tekst proponowanej nowelizacji wydaje się być zgodny z Rozporządzeniem Komisji (UE) 651/2014 w sprawie zgodności niektórych rodzajów pomocy z rynkiem wewnętrznym z dn. 17 czerwca 2014 r. Rozporządzenie w art. 53 podnosi progi udzielania pomocy publicznej w zakresie kultury, bez konieczności notyfikacji.</p> <p>Niemniej pojawia się kilka wątpliwości, których wyjaśnienie pozwoli na ocenę rzeczywistych skutków nowelizacji:</p> <p>1. Rozporządzenie KE zostało ogłoszone na początku lipca 2014 r., a z końcem 2014 r. weszło w życie. W połowie 2017 r. miała miejsce jego nowelizacja. W związku z tym nasuwa się pytanie: dlaczego proces jego implementowania trwał tak długo? Tym bardziej, że w pozostałych dziedzinach rozporządzenie zostało wdrożone terminowo. Po wstępnej lekturze art. 53 Rozporządzenia KE można uznać, że ustawa w dotychczasowym brzmieniu była z nim zgodna, co znajdowałoby potwierdzenie w braku działań zmierzających do jej nowelizacji w ciągu ostatnich czterech lat. Zaproponowane zmiany art. 9a ustawy w związku z tym nie znajdują uzasadnienia.</p> <p>Tu warto zaznaczyć, że art. 9a omawianej ustawy jest jednym z fundamentów funkcjonowania Programów MKiDN. Odwołanie do niego znajduje się w każdym z regulaminów programów sektorowych i rozporządzenie jest nowelizowane dość często. Po lekturze propozycji nowelizacji, jej uzasadnienia, rozporządzenia, zarządzenia KE oraz obecnej wersji ustawy trudno jest wskazać uzasadnienie dla proponowanych zmian.</p> <p>2. Nowelizacja wprowadza możliwość udzielania pomocy publicznej (dotacji) podmiotom prowadzącym działalność w zakresie kultury poza granicami kraju. W OSC czytamy: „Nieznacznie zwiększą się tylko wydatki z budżetu państwa przeznaczone na dofinansowania dla podmiotów prowadzących działalność w dziedzinie kultury i ochrony dziedzictwa narodowego poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej.”</p> <p>Dotychczas wydatki te były finansowane z budżetu Instytutu Adama Mickiewicza, który był rozdzielny z programami MKiDN. Zmiana może zmienić rozkład akcentów w przekazywaniu środków na wyraźną niekorzyść beneficjentów krajowych. Nie znajduje to też uzasadnienia w rozporządzeniu KE. Wydaje się, że ten sposób wydatkowania może rodzić spory kompetencyjne w zakresie promowania polskiej kultury za granicą.</p> <p>3. W zakresie zmian w procedurze konkursów dyrektorskich, która jest od dawna wyczekiwana i mocno spóźniona w stosunku do konfliktów oraz szkód, który wyrządził obecny stan prawny, należy stwierdzić, że wciąż nie została uregulowana kwestia odwołań od decyzji komisji konkursowej. Wymóg jawności prac komisji, który wynikał wprost z rozporządzenia MKiDN z 2005 r., był nierespektowany m.in. z powodu braku możliwości odwołania przez strony postępowania.</p> <p>Wymóg publikacji zwycięskiego programu w konkursie dyrektorskim należałoby uściślić terminem, np. 7-dniowym. Analogiczny obowiązek powinien dotyczyć protokołu z posiedzenia komisji konkursowej.</p> <p>Zmiany w zakresie konkursów na stanowiska dyrektorskie mogłyby być również okazją do rezygnacji z wymogu kilkuletniego doświadczenia na stanowisku kierowniczym jako jednego z warunków przystąpienia do konkursu. Postulat ten wynika z tego, że ów warunek stosowany jest nagminnie do ograniczania kręgu ewentualnych kandydatów i eliminowania merytorycznie interesujących, ale mniej doświadczonych osób.</p> <p>Postulujemy również wprowadzenie obowiązku informowania z odpowiednim wyprzedzeniem</p>	<p>Dwie uwagi stały się bezprzedmiotowe. Pozostałe uwagi zostały uwzględnione albo wyjaśnione.</p> <p>Przepis nowelizujący art. 9a został wykreślony z projektu w związku z uchwaleniem przez Sejm RP w dniu 12 kwietnia 2018 r. nowelizacji ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej.</p> <p>Uwaga dotycząca wskazania terminu, w którym ma zostać podany do publicznej wiadomości program, została uwzględniona.</p> <p>Jednocześnie wyjaśnić należy, że protokół z posiedzenia komisji konkursowej podlega udostępnieniu w trybie dostępu do informacji publicznej, co jest wystarczającą realizacją postulatu dotyczącego transparentności.</p> <p>Ponadto ani w projektowanej nowelizacji ani w obowiązujących przepisach dotyczących konkursów na dyrektorów instytucji kultury nie ma wymogu dotyczącego posiadania doświadczenia na stanowisku kierowniczym. Pozostałe propozycje będą wzięte pod uwagę przy pracach nad regulacjami reformującymi przepisy dotyczące działalności kulturalnej w szerszym zakresie, w tym związanych z podsumowaniem Ogólnopolskiej Konferencji Kultury.</p>
---	--	---	---

			przez organizatora konkursu, o chęci jego przeprowadzenia, osobę dotychczas pełniącą obowiązki dyrektora.	
9	Art. 15, 16, 17	Komitet Narodowy ICOM POLSKA Międzynarodowej Rady Muzeów	<p>Komitet Narodowy ICOM POLSKA Międzynarodowej Rady Muzeów przekazuje w załączeniu swoje stanowisko wobec projektu zmian w ustawie o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej</p> <p>W art. 15:</p> <p>a) ust. 4 otrzymuje brzmienie:</p> <p>1) „Organizator odwołuje dyrektora samorządowej instytucji kultury, o której mowa w art. 16 ust. 2, po zasięgnięciu opinii uzyskaniu zgody ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, a w przypadku instytucji kultury, której organizatorem jest minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, po zasięgnięciu opinii rady artystycznej, programowej itd., działającej w danej instytucji kultury, oraz organizacji związkowych i stowarzyszeń zawodowych oraz twórczych właściwych ze względu na zakres działania tej instytucji kultury;</p> <p>W art. 16:</p> <p>a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:</p> <p>„1. Kandydat na stanowisko dyrektora instytucji kultury wyłaniany jest w drodze konkursu, z zastrzeżeniem ust. 1a, 1b, 1c i ust. 2.”;</p> <p>b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a-1c w brzmieniu:</p> <p>„1a. W instytucji kultury, której organizatorem jest minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, minister może powołać dyrektora instytucji kultury bez przeprowadzania konkursu, jeśli instytucja uzyskuje pozytywne wyniki programowe i finansowo-organizacyjne, a kandydatem jest:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dotychczasowy dyrektor, - wieloletni współpracownik dotychczasowego dyrektora, który uzyskał jego jednoznaczna rekomendację i legitymuje się doświadczeniem na stanowisku kierowniczym w danej instytucji oraz wyrażonym w tajnym głosowaniu poparciem działającej w tej instytucji rady artystycznej, programowej itp. - wybitny specjalista z wieloletnim doświadczeniem i osiągnięciami ściśle w zakresie działalności danej instytucji kultury, o ile jego kandydatura zostanie zaproponowana w tajnym głosowaniu przez działającą w tej instytucji radę artystyczną, programową itp. <p>1b. W instytucji kultury, której współorganizatorem jest minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego zastosowanie trybu bezkonkursowego, określonego w ust. 1a, wymaga zgody pozostałych organizatorów.</p> <p>1c. Organizator instytucji kultury, niebędącej instytucją, o której mowa w ust. 1a, 1b lub w ust. 2., także może, za zgodą ministra kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, powołać dyrektora instytucji kultury bez przeprowadzania konkursu, w przypadkach takich, jak określone w ust. 1a .</p> <p>c) ust. 3. otrzymuje brzmienie:</p> <p>„Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego może wyrazić zgodę na powołanie na stanowisko dyrektora, bez przeprowadzania konkursu, kandydata wskazanego przez organizatora instytucji kultury z wykazu, o którym mowa w ust. 2, o ile wniosek ten zostanie poparty w tajnym głosowaniu przez działającą w tej instytucji radę artystyczną, programową itp.</p> <p>d) W ust. 4. do składu komisji konkursowej dodaje się „pkt. 5) „dwóch przedstawicieli</p>	<p>Uwagi wyjaśnione.</p> <p>Zgłaszane propozycje wykraczają daleko poza zakres projektowanej nowelizacji. W związku z powyższym będą one brane pod uwagę przy pracach nad regulacjami reformującymi przepisy dotyczące działalności kulturalnej w szerszym zakresie, w tym związanych z podsumowaniem Ogólnopolskiej Konferencji Kultury.</p> <p>Zaproponowane wykreślenie części przepisu art. 16 ust. 6 nie jest możliwe. Należy podkreślić, że z ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej wynika zasada, zgodnie z którą dyrektora instytucji kultury powołuje organizator. Natomiast możliwość przeprowadzania konkursu jest wyłącznie alternatywą w stosunku do powyższej zasady. Zgodnie z intencją MKiDN projektowane rozporządzenie ma zatem dotyczyć wyłącznie instytucji kultury, w których konkurs jest obligatoryjny. Organizatorzy pozostałych instytucji kultury mogą natomiast traktować tryb określony przez Ministra jako wskazówkę.</p> <p>Z kolei propozycja niepodawania do publicznej wiadomości nazwisk uczestników konkursu nie znajduje uzasadnienia, tym bardziej, że będą się one znajdowały w dokumentach konkursowych, podlegających upublicznieniu.</p> <p>Natomiast równe warunki traktowania uczestników konkursu są wynikiem odrębnych regulacji dotyczących całej sfery publicznej.</p> <p>Ponadto podkreślić należy, że w odniesieniu do muzeów propozycję Komitetu Narodowego ICOM POLSKA Międzynarodowej Rady Muzeów dotyczącą wprowadzenia do komisji konkursowej „dwóch przedstawicieli rady artystycznej, programowej itd., działającej w danej instytucji kultury” należy potraktować jako skonsumowaną. Zgodnie z art. 11 ust. 9 ustawy z dnia 21 listopada 1996 r. o muzeach (Dz. U. z 2018 r. poz. 720 i poz. 369), w przypadku ogłoszenia konkursu na stanowisko dyrektora, rada muzeum wyznacza do składu komisji konkursowej określoną w art. 16 ust. 4 ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej dwóch dodatkowych członków .</p>

		<p>działającej w tej instytucji kultury rady artystycznej, programowej itp.”</p> <p>e) Po ust. 5 dodaje się ust. 5a-5f w brzmieniu: „5a. W przypadku przeprowadzania konkursu na stanowisko dyrektora instytucji kultury, niebędącej instytucją, o której mowa w ust. 2, organizator powołuje komisję konkursową w składzie:</p> <ol style="list-style-type: none"> 2) trzech dwóch przedstawicieli organizatora (lub dwóch jeśli jest to instytucja współorganizowana); 3) po dwóch przedstawicieli współorganizatorów; 4) dwóch przedstawicieli rady artystycznej, programowej itd., działającej w danej instytucji kultury; 5) dwóch przedstawicieli zakładowych organizacji związkowych reprezentatywnych w rozumieniu art. 241 Kodeksu pracy, działających w instytucji kultury; 6) dwóch przedstawicieli stowarzyszeń zawodowych i twórczych właściwych ze względu na zakres działania tej instytucji kultury <p>5b. Członek komisji nie może być osobą przystępującą do konkursu, małżonkiem, krewnym lub powinowatym takiej osoby w linii prostej, krewnym lub powinowatym takiej osoby w linii bocznej do drugiego stopnia włącznie oraz nie może pozostawać wobec niej w takim stosunku prawnym oraz faktycznym, że może to rodzić uzasadnione wątpliwości do obiektywizmu lub bezstronności członka komisji.</p> <p>5c. Członek komisji po zapoznaniu się z kandydaturami zgłoszonymi do konkursu, składa organizatorowi oświadczenie, że nie zachodzą wobec niego okoliczności, o których mowa w ustępie 5b.</p> <p>5d. Jeżeli okoliczności, o których mowa w ust. 5b, zostaną ujawnione po rozpoczęciu pierwszego posiedzenia komisji, organizator niezwłocznie wyznacza inną osobę, z zachowaniem trybu właściwego dla powołania tego członka.</p> <p>5e. Konkurs może być nierozstrzygnięty w razie stwierdzenia przez komisję konkursową, że żadna oferta nie spełnia warunków określonych w ogłoszeniu o konkursie lub że żaden z uczestników dopuszczonych do udziału w konkursie nie spełnia wymagań stawianych dyrektorowi.</p> <p>5f. W przypadku nierozstrzygnięcia konkursu, organizator instytucji kultury, o której mowa w ust. 2, niezwłocznie ogłasza kolejny konkurs, chyba że wystąpi do ministra właściwego do spraw kultury i dziedzictwa narodowego o zgodę na powołanie dyrektora bez konkursu w trybie określonym w ust. 3-3c.</p> <p>f) Przed ust. 5g dodany zostaje ust. 5f2 o brzmieniu: „Organizator instytucji kultury zobowiązany jest przedstawić kandydatom zgłaszającym się do konkursu lub kandydatom zgłoszonym w trybie bezkonkursowym wiążące dla organizatora informacje na temat planowanych minimalnych nakładów finansowych i przedsięwzięć inwestycyjnych oraz warunków organizacyjnych dotyczących danej instytucji w okresie co najmniej trzech lat.”</p> <p>g) Ust. 5g otrzymuje brzmienie: „Po rozstrzygnięciu konkursu organizator przedstawia kandydatowi wyłonionemu w konkursie lub kandydatowi zgłoszonemu w trybie bezkonkursowym warunki powołania na stanowisko dyrektora instytucji kultury określone z uwzględnieniem warunków i przebiegu konkursu oraz dokumentów przedstawionych w jego trakcie przez kandydata.</p> <p>h) Ust. 5h. Jeżeli w wyniku negocjacji pomiędzy organizatorem instytucji kultury, o której</p>	
--	--	---	--

		<p>mowa w ust. 2 , a kandydatem wyłonionym w konkursie nie zostaną ustalone warunki powołania na stanowisko dyrektora instytucji kultury i kandydat wyłoniony w konkursie nie zostanie powołany na dyrektora instytucji kultury, organizator niezwłocznie ogłasza kolejny konkurs, chyba że wystąpi do ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego o zgodę na powołanie dyrektora bez konkursu w trybie określonym w ust. 3-3c.”.</p> <p>i) Ust. 6 otrzymuje brzmienie: „6. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego określi w drodze rozporządzenia, w odniesieniu do instytucji kultury, o których mowa w ust. 2:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) sposób ogłoszenia konkursu i minimalny zakres informacji zawartych w ogłoszeniu o konkursie, 2) określenie wymaganych kwalifikacji kandydatów i sposobu ich udokumentowania; 3) organizację i tryb przeprowadzania konkursu, w tym możliwość nieogłaszania po konkursie nazwisk wszystkich uczestników, a jedynie zwycięzcy; 4) reguły zapewniające wszystkim kandydatom równe warunki uczestniczenia w konkursie; 5) sposób powoływania członków komisji konkursowej; zadania komisji konkursowej, 6) sposób finansowania prac komisji konkursowej, w tym zakres zwrotu kosztów uczestnictwa w pracach komisji, dla członków zamieszkałych poza miejscowością, w której odbywają się posiedzenia komisji - uwzględniając specyfikę organizowania działalności kulturalnej w instytucjach kultury, konieczność właściwego poinformowania osób zainteresowanych udziałem w konkursie o jego warunkach, zapewnianie właściwego sposobu oceny zgłoszonych kandydatów, sprawne przeprowadzenie procedury konkursowej, zapewnienie celowości i racjonalności wydatkowania środków publicznych.”; <p>j) Po ust. 6 dodaje się ust. 7 w brzmieniu: „7. Organizator instytucji kultury ma obowiązek ogłosić decyzję o zastosowaniu trybu konkursowego lub bezkonkursowego z takim wyprzedzeniem, by wybór nowego dyrektora możliwy był co najmniej na 3 miesiące przed planowanym objęciem przez niego stanowiska, a w instytucjach artystycznych co najmniej na 6 miesięcy przed objęciem stanowiska”.</p> <p>Po Art. 17 dodaje się Art. 17a w brzmieniu: Art. 17a. 1. W instytucjach kultury działają odpowiednio do ich profilu i programu Działalności rady instytucji kultury, w formie rad programowych, artystycznych, itp. 2. Rada instytucji kultury jest organem doradczym i opiniodawczym dyrektora oraz organizatora instytucji kultury. 3. Rada instytucji kultury zapoznaje się ze sprawozdaniami, planami pracy i warunkami organizacyjnymi, przedstawianymi przez dyrektora. 4. Rada instytucji kultury opiniuje zamiar organizatora powołania lub odwołania dyrektora oraz połączenia, podziału lub likwidacji instytucji kultury. 5. Radę powołuje organizator instytucji kultury, za zgodą współorganizatorów, na określoną kadencję, spośród kandydatów zgłoszonych przez stowarzyszenia zawodowe, twórcze, naukowe oraz inne organizacje społeczne, właściwe ze względu na zakres działania danej instytucji kultury; kandydatów może również zgłaszać dyrektor instytucji kultury. 6. Skład i sposób działania rady określa statut instytucji kultury.</p>	
--	--	--	--

10	Art. 15, 16	Rada Pracowników Muzeum Narodowego w Warszawie	<p>Podzielamy wyrażoną w uzasadnieniu projektu intencję doprecyzowania i uregulowania kwestii służących zwiększeniu transparentności i poprawie odbioru społecznego procedur powoływania i odwoływania dyrektorów instytucji kultury. Dla zapewnienia „właściwie przeprowadzonej, transparentnej i zapewniającej wszechstronne sprawdzenie przydatności kandydatów na dyrektorów procedury naboru” w omawianej nowelizacji niezbędne wydaje się jednakże uwzględnienie uprawnień i kompetencji istotnej reprezentacji społecznej, jaką w instytucjach kultury stanowią i mogą stanowić rady pracowników.</p> <p>Dotychczas obowiązująca ustawa regulująca ramy funkcjonowania instytucji kultury zupełnie pomijała funkcjonowanie tego typu przedstawicielstwa pracowniczego, wprowadzonego do polskiego systemu prawnego ustawą z dnia 7 kwietnia 2006 r. o informowaniu pracowników i przeprowadzaniu z nimi konsultacji (Dz.U. z 2006 r. Nr 79, poz. 550 z późn. zm.), która stanowi implementację dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2002/14/WE z dnia 11 marca 2002 r. Uważamy, że planowana nowelizacja powinna naprawić tę legislacyjną lukę.</p> <p>W tym celu zgłaszamy postulat uzupełnienia art. 15. ust. 1 projektu, wskazujący partnerów społecznych, do których organizator zobligowany jest zwrócić się o opinię w procedurze powoływania i odwoływania dyrektora instytucji kultury, przez dodanie - obok wymienionych dotychczas „związków zawodowych działających w tej instytucji kultury oraz stowarzyszeń zawodowych i twórczych właściwych zewzględu na rodzaj działalności prowadzonej przez instytucję” - także działającej w instytucji rady pracowników. Trudno znaleźć uzasadnienie dla przepisów, które w powyższych procedurach nie przewidują udziału tego gremium, które - z racji swoich ustawowych uprawnień i prowadzonego dialogu z pracodawcą, dysponując dogłębną i wszechstronną wiedzą m.in. na temat działalności i sytuacji ekonomicznej, stanu i struktury zatrudnienia oraz ogólnej kondycji instytucji - jest szczególnie predysponowane do zajęcia stanowiska dotyczącego oceny dokonań jej dotychczasowego lub proponowanego kierownictwa.</p> <p>Z tych samych powodów postulujemy rozszerzyć art. 16 ust. 4 o pkt 3a, zgodnie z którym do komisji konkursowych wyłaniających kandydatów na stanowisko dyrektora instytucji kultury organizator powoływałby obligatoryjnie także przedstawicieli rady pracowników.</p> <p>Negatywnie oceniamy proponowany w projekcie zapis art. 16 ust. 5a, dopuszczający w procedurze wyłaniania dyrektorów instytucji kultury powoływanie zaledwie trzyosobowych składów komisji konkursowych. Tak zawężone gremia naszym zdaniem nie zapewniają zachowania właściwej równowagi i faktycznej reprezentacji różnych grup interesariuszy, grożąc wykluczeniem lub marginalizacją partnerów społecznych, co jaskrawo przeczy deklarowanym przez projektodawcę intencjom zwiększenia przejrzystości i społecznej akceptacji przebiegu i wyników konkursów.</p> <p>Ponadto, w trosce o zadeklarowaną w uzasadnieniu do projektu wolę „zapewnienia efektywności działania instytucji kultury i osiąganie przez organizatora statutowych celów danej instytucji”, wnioskujemy o analogiczne poszerzenie katalogu wymienionych w artykule 13 ust. 3 przedstawicielstw opiniujących regulamin organizacyjny instytucji o rady pracowników, a także - zgodnie z logiką aktualnie obowiązujących art. 15 ust. 1 i art. 16 ust. 4 pkt 4 ustawy - o pominięte dotychczas stowarzyszenia zawodowe. Ponad dziesięcioletnia praktyka związana z działalnością rad pracowników wskazuje, że niejednokrotnie mogą one wnieść duży i cenny wkład do prac nad określeniem optymalnej struktury organizacyjnej instytucji kultury, czego przykładem może być opracowany w ub.r. regulamin organizacyjny Muzeum Narodowego w Warszawie.</p> <p>Podobnie, kierując się intencją zwiększenia transparentności decyzji dotyczących przekształceń instytucji kultury, pragniemy zarekomendować rozwiązania zapewniające wyższe standardy dialogu</p>	<p>Uwagi uwzględnione lub wyjaśnione.</p> <p>Proponowane zmiany wykraczają poza zakres nowelizacji. W związku z powyższym będą one brane pod uwagę przy pracach nad regulacjami reformującymi przepisy dotyczące działalności kulturalnej w szerszym zakresie, w tym związanych z podsumowaniem Ogólnopolskiej Konferencji Kultury.</p> <p>Odnosząc się do uwagi dotyczącej składu komisji konkursowych wskazać należy, że zrezygnowano z przepisu przewidującego wyłanianie dyrektorów instytucji kultury niebędących instytucjami, o których mowa w art. 16 ust. 2, przez trzyosobowe komisje konkursowe.</p> <p>Ponadto należy zauważyć, że umowa zawarta z dyrektorem instytucji kultury podlega udostępnieniu w trybie dostępu do informacji publicznej, co wydaje się wystarczające do realizacji postulatu dotyczącego transparentności.</p> <p>Ustosunkowując się do uwagi dotyczącej art. 20a należy wyjaśnić, że projekt nowelizacji ma na celu m.in. umożliwienie przekształcenia instytutów badawczych nadzorowanych przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego w państwowe instytucje kultury, a tym samym zapewnienia im dalszego właściwego funkcjonowania dzięki udzielonemu im wsparciu finansowemu przez Ministra. Ponadto podkreślić należy, że ze względu na treść planowanego art. 20a ust. 7 przekształcenie nie będzie miało negatywnych skutków dla pracowników instytutu badawczego, wobec czego włączenie do procedury przekształcenia związków zawodowych i rady pracowniczej należy uznać za zbędne.</p>
----	-------------	--	---	---

		<p>społecznego. Zgodnie z proponowanym przez nas brzmieniem kolejnych przepisów organizator byłby zobowiązany do zasięgania opinii organizacji związkowych, rady pracowników oraz stowarzyszeń zawodowych i twórczych przed podjęciem decyzji o zamiarze:</p> <ul style="list-style-type: none"> • powierzenia instytucji kultury osobie fizycznej lub prawnej (art. 15a ust. 4); • połączenia instytucji kultury (art. 18 ust. 4); • podpisania umowy o tworzeniu, łączeniu lub współprowadzeniu instytucji kultury (art. 21 ust. 3); • powierzenia prowadzenia państwowej instytucji kultury jednostce samorządu terytorialnego (art. 21a ust. 3); • likwidacji instytucji kultury (art. 22 ust. 4). <p>Postulowane wymienione powyżej obowiązki opiniowania przekształceń osobowości prawnej lub formy organizacyjnej instytucji powinny funkcjonować niezależnie od wynikających z innych, aktualnie obowiązujących przepisów, obowiązków opiniowania i konsultowania tego rodzaju zmian z pracownikami przez kierownictwo instytucji reprezentujące pracodawcę. W omawianych przypadkach chodzi bowiem o decyzje podejmowane przez organizatora niezależnie, lub nawet wbrew woli kierownictwa podległej mu instytucji. W naszej propozycji chodzi o to, aby organizator przed podjęciem poważnych zmian dotyczących ustroju jednostek wyjątkowo wrażliwego sektora, jakim są instytucje kultury, był obowiązany zapoznać się ze stanowiskiem szczególnej grupy interesariuszy - partnerów społecznych. W takich sytuacjach dialog prowadzony wyłącznie na poziomie kierownictwa instytucji, a nie faktycznych decydentów, byłby bezprzedmiotowy. Proponowane przez nas zmiany przepisów służyłyby także podwyższeniu standardów informacji publicznej, przewidując opublikowanie z odpowiednim wyprzedzeniem informacji dotyczącej:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zamiaru powierzenia instytucji kultury osobie fizycznej lub prawnej oraz publikację umowy po jej zawarciu (art. 15 ust. 3 i 4); • programu oraz umowy organizatora z dyrektorem instytucji kultury (umowy - w granicach legalnej definicji informacji publicznej; art. 15 ust. 5a w poszerzonym brzmieniu); • zamiaru podpisania umowy o tworzeniu, łączeniu lub współprowadzeniu instytucji kultury (art. 21 ust. 3); • zamiaru powierzenia prowadzenia państwowej instytucji kultury jednostce samorządu terytorialnego (art. 21a ust. 3). <p>Wszystkie powyższe, proponowane przez Radę Pracowników Muzeum Narodowego w Warszawie, rozwiązania służą uwzględnieniu ustawowych uprawnień i faktycznych kompetencji ważnego przedstawicielstwa pracowniczego, jakim w systemie prawnym Rzeczypospolitej Polskiej i Unii Europejskiej są rady pracowników. To partner posiadający oprócz wiedzy, także silny mandat społeczny, pochodzący z powszechnych wyborów wśród całej załogi. Zarazem nasze postulaty dotyczące organizowania i prowadzenia działalności kulturalnej odpowiadają realizacji konstytucyjnych wartości wyrażonych w preambule, w artykułach 6, 20 i 61 ustawy zasadniczej Rzeczypospolitej Polskiej:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>prawa podstawowe dla państwa oparte na poszanowaniu wolności i sprawiedliwości, współdziałaniu władz, dialogu społecznym oraz na zasadzie pomocniczości umacniającej uprawnienia obywateli i ich wspólnot (Preambuła);</i> • <i>Rzeczpospolita Polska stwarza warunki upowszechniania i równego dostępu do dóbr kultury, będącej źródłem tożsamości narodu polskiego, jego trwania i rozwoju (art. 6 ust. 1);</i> • <i>Spółeczna gospodarka rynkowa oparta na wolności działalności gospodarczej, własności</i> 	
--	--	--	--

		<p>prywatnej oraz solidarności, dialogu i współpracy partnerów' społecznych stanowi podstawę ustroju gospodarczego Rzeczypospolitej Polskiej (art. 20);</p> <ul style="list-style-type: none"> Obywatel ma prawo do uzyskiwania informacji o działalności organów władzy publicznej oraz osób pełniących funkcje publiczne. Prawo to obejmuje również uzyskiwanie informacji o działalności organów samorządu gospodarczego i zawodowego, a także innych osób oraz jednostek organizacyjnych w zakresie, w jakim wykonują one zadania władzy publicznej i gospodarują mieniem komunalnym lub majątkiem Skarbu Państwa (art. 61 ust. 1). <p>Propozycje nowelizacji ustawy o prowadzeniu działalności kulturalnej /Zmiany zaznaczone kolorem żółtym/ Artykuł 13 ust. 3 otrzymuje brzmienie: Organizację wewnętrzną instytucji kultury określa regulamin organizacyjny nadawany przez dyrektora tej instytucji, po zasięgnięciu opinii organizatora oraz opinii działających w niej organizacji związkowych, rady pracowników, + stowarzyszeń zawodowych i twórców.</p> <p>Art. 15. ust. 1 otrzymuje brzmienie: 1. Dyrektora instytucji kultury powołuje organizator na czas określony, z zastrzeżeniem ust. 3, po zasięgnięciu opinii związków zawodowych i rady pracowników działających w tej instytucji kultury oraz stowarzyszeń zawodowych i twórczych właściwych ze względu na rodzaj działalności prowadzonej przez instytucję. Odwołanie dyrektora następuje w tym samym trybie. Zasięganie opinii związków zawodowych, oraz rady pracowników oraz stowarzyszeń zawodowych i twórczych nie jest konieczne w przypadku wyłonienia kandydata na dyrektora w drodze konkursu, o którym mowa w art. 16.</p> <p>Do art. 15 dodaje się ust. law brzmieniu: 1a. Organizator do wniosku o opinię, o której mowa w ust. 1 przekazuje program i dossier kandydata.</p> <p>W art. 15 dodaje się ustęp 5a w brzmieniu: 5a. Organizator po powołaniu dyrektora instytucji kultury podaje do wiadomości na swojej stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej program i umowę, o którym których mowa w ust. 5.</p> <p>Do art. 15a dodaje się ust. 3 i 4 w brzmieniu: 3. Organizator jest obowiązany na 3 miesiące przed podpisaniem umowy, o której mowa w ust. 2, podać do publicznej wiadomości informację o zamiarze i przyczynach takiej decyzji. 4. Podpisanie umowy, o której mowa w ust. 2, następuje po zasięgnięciu przez organizatora opinii działających w instytucji kultury organizacji związkowych, rady pracowników i stowarzyszeń zawodowych i twórców. Informacja, o której mowa w ust. 3 oraz umowa, o której mowa w ust. 2 jest poderwana do publicznej wiadomości w BIP instytucji kultury.</p> <p>Art. 16 ust. 4 dodaje się pkt 3a) w brzmieniu: 3a) dwóch przedstawicieli rady pracowników działającej w tej instytucji kultury</p> <p>Do art. 18. dodaje się ust. 4 w brzmieniu: 4. Wydanie aktu, o którym mowa w ust. 3, następuje po zasięgnięciu przez organizatora opinii działających w instytucji kultury organizacji związkowych, rady pracowników i stowarzyszeń zawodowych i twórców.</p> <p>Do art. 20a dodaje się ust. 3 w brzmieniu: 3. Do wniosku, o którym mowa w ust. 2, wnioskodawca dołącza opinię opinie Rady Głównej Instytutów Badawczych oraz działających w instytucie badawczym związków zawodowych i rady pracowników w sprawie przekształcenia instytutu w państwową instytucję kultury.</p> <p>Do art. 21 dodaje się ust. 3 w brzmieniu:</p>	
--	--	---	--

			<p>3. Podpisanie umowy, o której mowa w ust. 1 i 2, następuje po zasięgnięciu przez organizatora opinii działających w instytucji kultury organizacji związkowych, rady pracowników i stowarzyszeń zawodowych i twórców. Umowa jest poderwana do publicznej wiadomości bez zbędnej zwłoki w BIP instytucji kultury.</p> <p>Do art. 21a dodaje się ust. 3 w brzmieniu:</p> <p>3. Podpisanie umowy, o której mowa w ust. 2 i 2a, następuje po zasięgnięciu przez organizatora opinii działających w instytucji kultury organizacji związkowych, rady pracowników i stowarzyszeń zawodowych i twórców. Umowa jest poderwana do publicznej wiadomości bez zbędnej zwłoki w BIP instytucji kultury.</p> <p>Do art. 22 dodaje się ust. 4 w brzmieniu:</p> <p>4. Wydanie aktu, o którym mowa w ust. 2, następuje po zasięgnięciu przez organizatora opinii działających w instytucji kultury organizacji związkowych, rady pracowników i stowarzyszeń zawodowych i twórców.</p>	
11	Art. 16	Stowarzyszenie Dyrektorów Samorządowych Instytucji i Kultury	<p>W odpowiedzi na pismo z dnia 5 marca 2018 r. w sprawie projektu ustawy</p> <p>- zmianie ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej poniżej prezentujemy uwagi do projektu.</p> <p>Art. 1 ust. 3) tiret b) projektu Ustawy o zmianie ustawy o organizowaniu</p> <p>- prowadzeniu działalności kulturalnej przewiduje wprowadzenie delegacji dla Ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa do określenia w drodze rozporządzenia m. in. sposobu ogłoszenia konkursu i minimalnego zakresu informacji zawartych w ogłoszeniu o konkursie, organizacji i trybu przeprowadzania konkursu, sposobu powoływania członków komisji konkursowej, zadań komisji konkursowej oraz sposobu finansowania prac komisji konkursowej, w tym zakresu zwrotu kosztów uczestnictwa w pracach komisji.</p> <p>Zgodnie z proponowanym brzmieniem przepisu zasady te określone mają być jedynie w odniesieniu do instytucji kultury, o których mowa w Art. 16. ust. 2 Ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej, tj. instytucji wskazanych w Rozporządzeniu Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w sprawie wykazu samorządowych instytucji kultury, w których wyłonienie kandydata na stanowisko dyrektora następuje w drodze konkursu.</p> <p>W opinii Zarządu Stowarzyszenia Dyrektorów Samorządowych Instytucji Kultury regulacja ta nie powinna obejmować jedynie wąskiej grupy instytucji, o których mowa w Art. 16. ust. 2 Ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej. Objęcie regulacją wszystkich instytucji będzie sprzyjało transparentności procedur konkursowych również w przypadku instytucji o charakterze lokalnym, stanowiących największą grupę instytucji kultury w Polsce.</p> <p>Uwzględniając powyższą uwagę przedstawiony projekt opiniujemy pozytywnie, traktując go jednak jako wstęp do dalej idącej nowelizacji Ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej. W naszej opinii w praktyce działalności instytucji kultury mamy obecnie do czynienia z sytuacją, w której źródłem prawa w coraz większym stopniu jest orzecznictwo sądów administracyjnych nie zaś tekst samej Ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej. Można więc mówić tu o dysfunkcji prawa regulującego działalność kulturalną.</p> <p>Dodać trzeba, że nierzadko rozstrzygnięcia sądów w kluczowych dla funkcjonowania instytucji kwestiach są rozbieżne, co rodzi trudności w interpretacji stosowaniu prawa. Dotyczy w szczególności relacji pomiędzy organizatorami a instytucjami. Przywołać w tym miejscu można np. Wyrok WSA w Poznaniu z 29 kwietnia 2015 r. (sygn. akt IV SA/Po 1301/14), który zakwestionował ukształtowaną przez lata linię orzecniczą dotyczącą m. in. kwestii zwierzchnictwa</p>	<p>Uwagi wyjaśnione.</p> <p>Należy podkreślić, że z ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej wynika zasada, zgodnie z którą dyrektora instytucji kultury powołuje organizator. Natomiast możliwość przeprowadzania konkursu jest wyłącznie alternatywą w stosunku do powyższej zasady. Zgodnie z intencją MKiDN projektowane rozporządzenie ma zatem dotyczyć wyłącznie instytucji kultury, w których konkurs jest obligatoryjny.</p>

			<p>służbowego organizatora wobec dyrektora instytucji kultury.</p> <p>Zwrócić również należy uwagę, że istnienie ustaw dedykowanych niektórym rodzajom instytucji kultury w praktyce prowadzi do różnicowania ich statusów np. w sytuacji ich łączenia. Brak regulacji na poziomie ustawowym powoduje również, że istnieje przestrzeń do nadużyć organizatorów w stosunku do instytucji oraz wynaturzeń ich działalności.</p> <p>Wyżej przywołane problemy sygnalizowaliśmy m. in. podczas Konferencji Kultury, która odbyła się 27 listopada 2017 r. w Szczecinie. Uważamy, że obecna sytuacja bezpośrednio i pośrednio wpływa na jakość i sprawność działania instytucji kultury.</p>	
12	Art. 9a	Stowarzyszenie Twórców w Ludowych w Lublinie	<p>Proponujemy następujące brzmienie art. 9a ustawy o zmianie ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej:</p> <p>„Art. 9a. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego określi, w drodze rozporządzenia:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) zakres zadań objętych mecenatem państwa, 2) szczegółowe warunki, sposób i tryb udzielania, przekazywania i rozliczania dotacji, o której mowa w art. 5 ust. 2 i art. 9 ust. 3, oraz dofinansowania, o którym mowa w art. 28 ust. 1a, 3) dane i informacje zawarte we wniosku o udzielenie dotacji, o której mowa w art. 5 ust. 2 i art. 9 ust. 3, oraz dofinansowania, o którym mowa w art. 28 ust. 1a, a także dokumenty dołączane do wniosku, 4) dokumenty niezbędne do zawarcia i rozliczenia umowy o udzielenie dotacji, o której mowa w art. 5 ust. 2 i art. 9 ust. 3, oraz dofinansowania, o którym mowa w art. 28 ust. 1a <p>- uwzględniając priorytetowy zakres zadań i cele przeznaczania środków finansowych z budżetu państwa z części, której dysponentem jest minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, lub środków współfinansowanych ze środków europejskich i międzynarodowych, w ramach limitu wydatków na ich dofinansowanie określonych przez ministra na dany rok kalendarzowy i ogłaszanych w formie programów w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej ministra albo instytucji kultury, o której mowa w art. 28 ust. 1a, oraz mając na uwadze konieczność zapewnienia wszechstronnej oceny zadań, na wykonanie których ma być udzielona dotacja albo dofinansowanie, oraz konieczność zapewnienia ciągłości realizowanych zadań, a także zapewnienie celowości i racjonalności wydatkowania środków publicznych, w tym zgodnie z zasadami udzielania pomocy publicznej.”</p>	<p>Uwaga stała się bezprzedmiotowa.</p> <p>Przepis nowelizujący art. 9a i art. 28 ust. 1a został wykreślony z projektu w związku z uchwaleniem przez Sejm RP w dniu 12 kwietnia 2018 r. nowelizacji ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej.</p>
13	Ogólne	Federacja Związków Zawodowych Pracowników w Kultury i Sztuki, Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych	<p>Dotyczy nowelizacji ustawy „o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej</p> <p>Przekazane do Federacji związkowe opinie dotyczące zmian w „konstytucji kultury”, chociaż rozłożone na odrębne artykuły, prowadzą niestety do jednego, negatywnego wniosku.</p> <p>Proponowane rozstrzygnięcia zmierzają do tego, aby władze państwowe (czytaj Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego), decydowały o wszystkich prawno- organizacyjnych, programowych, finansowych i personalnych elementach kultury i jej instytucji. Bez względu na ich rangę, tradycję i różne obszary funkcjonowania. Prawo ma zapewnić podporządkowanie się ideologii decydenta, który chce „Rządu dusz”. Wpływu na myślenie, odczuwanie i postępowanie „poddanych”.</p> <p>W projekcie zmian nie rozróżnia się specyfiki zawodowej, charakteru i znaczenia instytucji. A wielkie są różnice w ich skali organizacyjnej, rozmiarach i zasięgu praktyki. Nie ma odróżnień działalności opery czy wytwórni filmowej z gminną biblioteką, ośrodkiem kultury czy izbą pamięci. Wszyscy z jedną intencją doktrynalną.</p> <p>Decydowanie przez MKiDN kto, za co i ile może otrzymać w dofinansowaniu z funduszy Unii</p>	<p>Uwagi wyjaśnione.</p> <p>Ogólny charakter przedstawionych uwag uniemożliwia bezpośrednie odniesienie się do nich.</p> <p>Uwaga dotycząca udzielania dotacji instytucjom kultury stała się bezprzedmiotowa. Przepis nowelizujący art. 9a i art. 28 ust. 1a został wykreślony z projektu w związku z uchwaleniem przez Sejm RP w dniu 12 kwietnia 2018 r. nowelizacji ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej.</p> <p>Odnosząc się do ostatniej uwagi należy zauważyć, że instytuty badawcze, których dotyczy projektowana ustawa, od dawna pozostają pod nadzorem ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego. Równocześnie przy obecnych zasadach finansowania tych jednostek określonych w ustawie z dnia 30 kwietnia</p>

			<p>Europejskiej, jest zamrożeniem inicjatyw i realizacji programów. Swoistym zaborem mienia i ocenianiem kulturalno-społecznej działalności.</p> <p>W propozycji zmian występuje ogólnikowość zapisów i odsyłanie do rozporządzeń... których nie ma. A „diabeł tkwi w szczegółach”. Z rozrzuconymi wspomnieniami dobre obyczaje parlamentarne, zgodnie z którymi projekty ustaw uzupełniały dołączone projekty rozporządzeń. Teraz ich „obecność” to ogólnikowo zaszyfrowane co ma w nich być, a to nie mówi co będzie.</p> <p>Prawa do oficjalnego nieważnienia konkursów na dyrektorów instytucji kultury nasuwa podejrzenia o to, żeby sądy nie miały w tych sprawach nic do powiedzenia. Dyrektorem i pracodawcą ma być ten, kto zasłużył się w ocenie partyjnej czy koleżeńskie.</p> <p>Do negatywnej oceny prowadzi zamiar włączenia niezależnych Instytutów w obszar instytucji kultury. Minister chce mieć decydujące słowo co do osoby kierującej pracami Instytutu. W przypadku Instytutów w Opolu i Olsztynie ma to szczególne znaczenie, ponieważ przesłaniem i praktyką ich działania są delikatne sprawy narodowościowe.</p> <p>W tym miejscu nasuwa się pytanie. Dlaczego vacatio legis ma być 2-tygodniowe? Pośpiech nie jest wskazany w postępowaniach parlamentarnych, co udowodniło drastycznie znowelizowanie ustawy o IPN.</p> <p>Świadomie nie przywołując artykułów i ustępów stwierdzamy:</p> <p>Propozycje zmian w ustawie „o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej” są niewłaściwe. Prowadzą do ograniczenia swobód twórczych, poddaniu działalności kulturalnej presji ideowej władz. Tym samym są bez przyszłości jakiej dla kultury i sztuki oczekujemy</p>	<p>2010 r. o instytutach badawczych oraz w ustawie z dnia 30 kwietnia 2010 r. o zasadach finansowania nauki, MKiDN nie ma możliwości dotowania ich działalności. W świetle obowiązujących przepisów instytuty badawcze, poza niewielką dotacją statutową z budżetu MNiSW, zdecydowaną większość swojego przychodu muszą wypracowywać, komercjalizując wyniki swoich badań. Wynika to z faktu, że istniejący system finansowania instytutów badawczych, dopasowany jest przede wszystkim do zadań i sposobu działania instytutów zajmujących się badaniami w obszarze technologii, medycyny, przemysłu itp., które mają możliwość komercjalizacji wyników swoich badań (np. wynalazków, patentów) na potrzeby zastosowań w gospodarce. System ten jednak nie sprawdza się w przypadku instytutów badawczych o profilu humanistycznym, które z natury rzeczy prowadzą badania w obszarze niepodlegającym prostej komercjalizacji. Równocześnie jednak badania prowadzone przez instytuty humanistyczne mają istotne znaczenie dla kultury polskiej oraz dziedzictwa narodowego. Proponowana zmiana ma na celu stworzenie możliwości dla dalszego działania tych instytutów na zasadach identycznych, jak ma to miejsce w przypadku instytucji kultury.</p> <p>Ponadto warto podkreślić, że w obecnym stanie prawnym MKiDN swobodnie może powoływać i odwoływać dyrektorów tych instytutów. Przekształcenie w instytucje kultury nie zmieni zatem stanu faktycznego w tym zakresie – przeciwnie nałoży na MKiDN szereg dodatkowych wymogów. Chcę podkreślić, że wprowadzenie możliwości przekształceń instytutów badawczych w instytucje kultury jest odpowiedzią na zgłaszany już od długiego czasu postulat płynący od rad naukowych, dyrekcji i pracowników tych instytutów. Warto też zaznaczyć, że w myśl projektowanych przepisów, przekształcenie będzie możliwe jedynie na wniosek zgłoszony ze strony instytutu.</p>
14	Art. 16	Polski Związek Bibliotek	<p>(...)</p> <p>W kwestii doprecyzowania przepisów dotyczących konkursów na dyrektorów instytucji kultury, w tym upublicznienia programów dyrektorów tych instytucji po powołaniu na stanowisko, jasnego określenia zasad bezstronności i konfliktu interesów członków komisji oraz obowiązek przedstawienia przez komisję konkursową warunków powołania na stanowisko dyrektora, możliwości uznania przez komisję konkursową konkursu za nierozstrzygnięty Zarząd PZB wyraża akceptację proponowanych wyżej zmian z uwagi na ich pozytywny wpływ na przejrzystość przeprowadzanych konkursów. Jednocześnie zwracamy uwagę, że większa liberalizacja procedur konkursowych jak i możliwość odstąpienia od nich przez organizatorów, których nie dotyczyć będzie rozporządzenie jest w naszym odczuciu szkodliwa i nie zapewnia zatrudnienia osób profesjonalnych i odpowiednio przygotowanych do kierowania instytucją kultury. Zarząd PZB zwraca uwagę na przykłady powoływania do komisji konkursowych (w samorządach niższego stopnia organizacyjnego) osób merytorycznie nie znających się na specyfice pracy instytucji kultury. Jeśli komisje konkursowe nie zabezpieczają dbałości o wybór właściwego kandydata</p>	<p>Uwagi wyjaśnione.</p> <p>Należy podkreślić, że z ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej wynika zasada zgodnie z którą dyrektora instytucji kultury powołuje organizator. Natomiast możliwość przeprowadzania konkursu jest wyłącznie alternatywą w stosunku do powyższej zasady. Zgodnie z intencją MKiDN projektowane rozporządzenie ma zatem dotyczyć wyłącznie instytucji kultury w których konkurs jest obligatoryjny.</p>

		możliwość odstawienia od nich może dodatkowo ten poziom obniżyć.	
--	--	--	--

*Stanowisko o braku uwag przekazał: Urząd Marszałkowski Województwa Warmińsko-Mazurskiego, Krajowa Rada Biblioteczna, Polski Ośrodek Lalkarski, Stowarzyszenie Polskich Artystów Muzyków, Urząd Marszałkowski Województwa Opolskiego, ZASP - Stowarzyszenie Polskich Artystów Teatru, Filmu, Radia i Telewizji, Porozumienie Zielonogórskie Federacja Związków Pracodawców Ochrony Zdrowia, Zarząd Regionu NSZZ „Solidarność” Śląska Opolskiego.

Warszawa, 1 października 2018 r.

Minister
Spraw Zagranicznych

DPUE.920.634.2018 / 9 / MSz

dot.: RM-10-149-18 z 28.09.2018 r.

Pan Jacek Sasin
Sekretarz Rady Ministrów

Opinia

o zgodności z prawem Unii Europejskiej projektu ustawy o zmianie ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej, wyrażona przez ministra właściwego do spraw członkostwa Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej

Szanowny Panie Ministrze,

w związku z przedłożonym projektem ustawy pozwalam sobie wyrazić poniższą opinię.

Projekt ustawy nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.

Z poważaniem

Do wiadomości:

Pan Piotr Gliński
Wiceprezes Rady Ministrów
Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego

z up. Ministra Spraw Zagranicznych
Piotr Pawrzyk
Podsekretarz Stanu

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA KULTURY I DZIEDZICTWA NARODOWEGO¹⁾

z dnia

w sprawie konkursu na kandydata na stanowisko dyrektora instytucji kultury

Na podstawie art. 16 ust. 6 ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (Dz. U. z 2017 r. poz. 862 oraz z 2018 r. poz. 152, 1105, 1608 i ...) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) sposób ogłoszenia konkursu na kandydata na stanowisko dyrektora instytucji kultury, zwanego dalej „konkuresem”, w tym termin i miejsce publikacji ogłoszenia o konkursie;
- 2) sposób przeprowadzania konkursu.

§ 2. Konkurs ogłasza organizator instytucji kultury.

§ 3. 1. Informację o zamiarze ogłoszenia konkursu organizator podaje do wiadomości publicznej na swojej stronie podmiotowej w Biuletynie Informacji Publicznej oraz pracownikom instytucji kultury w sposób przyjęty w tej instytucji, nie później, niż na rok przed upływem okresu na jaki został powołany dotychczasowy dyrektor instytucji kultury.

2. Organizator może podać informację o zamiarze ogłoszenia konkursu w terminie krótszym niż określony w ust. 1, pod warunkiem zawarcia w tej informacji uzasadnienia skrócenia terminu.

3. Informacja o zamiarze ogłoszenia konkursu zawiera w szczególności termin rozpoczęcia i przewidywany termin zakończenia postępowania konkursowego.

4. Przepisów ust. 1–3 nie stosuje się do konkursów przeprowadzanych w związku z wygaśnięciem aktu powołania albo odwołaniem dyrektora instytucji kultury przed upływem okresu, na jaki został powołany oraz w przypadku konkursów na dyrektora nowej instytucji kultury.

§ 4. 1. Organizator ogłasza konkurs nie później, niż na pół roku przed upływem okresu na jaki został powołany dotychczasowy dyrektor instytucji kultury, chyba że konkurs jest

¹⁾ Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego kieruje działem administracji rządowej – kultura i ochrona dziedzictwa narodowego, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 13 grudnia 2017 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego (Dz. U. poz. 2321).

przeprowadzany w związku z wygaśnięciem aktu powołania albo odwołaniem dotychczasowego dyrektora przed upływem okresu, na jaki został powołany.

2. Ogłoszenie o konkursie zamieszcza się:

- 1) na stronie podmiotowej w Biuletynie Informacji Publicznej instytucji kultury oraz na jej stronie internetowej;
- 2) na stronie podmiotowej w Biuletynie Informacji Publicznej organizatora oraz na jego stronie internetowej;
- 3) w dziennikach bądź internetowych wydaniach dzienników:
 - a) jednym o zasięgu ogólnokrajowym,
 - b) jednym regionalnym;
- 4) w dwóch serwisach internetowych o tematyce związanej z zakresem działania instytucji kultury.

§ 5. Organizator udostępnia osobom zainteresowanym udziałem w konkursie:

- 1) dokumenty dotyczące warunków organizacyjno-finansowych funkcjonowania instytucji kultury, w tym plany finansowe i rzeczowe na okresy po rozstrzygnięciu konkursu, jeżeli w danej instytucji takie plany są opracowywane;
- 2) informacje o działalności instytucji kultury w zakresie niezbędnym do zgłoszenia oferty.

§ 6. W celu przeprowadzenia konkursu organizator:

- 1) ustala szczegółowy tryb pracy komisji konkursowej, zwanej dalej „komisją”;
- 2) powołuje członków komisji i wyznacza spośród nich przewodniczącego komisji;
- 3) określa harmonogram pracy komisji;
- 4) wyznacza, w uzgodnieniu z członkami komisji, termin pierwszego posiedzenia komisji.

§ 7. Organizator, występując do podmiotów mających wskazać przedstawicieli do komisji, przekazuje tym podmiotom szczegółowy tryb pracy komisji.

§ 8. Przeprowadzenie konkursu przez komisję następuje w trakcie co najmniej dwóch posiedzeń komisji, z tym że posiedzenie komisji, na którym są przeprowadzane rozmowy z kandydatami może się odbyć nie wcześniej niż po upływie 7 dni od dnia posiedzenia komisji, na którym nastąpiło ustalenie kandydatów, których oferty spełniły warunki określone w ogłoszeniu o konkursie.

§ 9. 1. Komisja prowadzi konkurs, jeżeli w posiedzeniu uczestniczy co najmniej 2/3 składu, w tym przewodniczący komisji.

2. Komisja podejmuje uchwały zwykłą większością głosów w głosowaniu jawnym.

§ 10. 1. Z posiedzeń komisji sporządzane są protokoły, które podpisują członkowie obecni na posiedzeniu.

2. Z ostatniego posiedzenia komisji sporządza się protokół końcowy, który zawiera w szczególności:

- 1) w przypadku rozstrzygnięcia konkursu – uzasadnienie wyboru kandydata wyłonionego przez komisję;
- 2) w przypadku nierozstrzygnięcia konkursu – uzasadnienie niewyłonienia przez komisję kandydata.

3. Do protokołu końcowego załącza się dokumenty określające spełnienie kryteriów oceny przydatności przez osoby dopuszczone do udziału w konkursie.

4. Protokół końcowy bez załączników udostępnia się na stronie podmiotowej w Biuletynie Informacji Publicznej organizatora.

5. Komisja kończy działalność po przekazaniu organizatorowi protokołu końcowego wraz z pozostałą dokumentacją konkursu.

§ 11. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ...²⁾

MINISTER

KULTURY I DZIEDZICTWA NARODOWEGO

²⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Kultury z dnia 30 czerwca 2004 r. w sprawie organizacji i trybu przeprowadzania konkursu na kandydata na stanowisko dyrektora instytucji kultury (Dz. U. poz. 1629), które utraciło moc z dniem wejścia w życie ustawy z dnia ... o zmianie ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (Dz. U. poz. ...).

UZASADNIENIE

Projekt rozporządzenia w sprawie konkursu na kandydata na stanowisko dyrektora instytucji kultury stanowi wykonanie upoważnienia zawartego w art. 16 ust. 6 ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (Dz. U. z 2017 r. poz. 862 oraz z 2018 r. poz. 152, 1105, 1608 i ...), zwanej dalej „ustawą”. Wydanie nowego rozporządzenia na podstawie wyżej wymienionego upoważnienia jest konsekwencją nowelizacji ustawy. Nowelizacją tą zostały wprowadzone zmiany regulacji ustawowych odnoszących się do konkursów na kandydatów na stanowiska dyrektorów instytucji kultury, o których mowa w art. 16 ust. 2 ustawy.

Nowelizacja ustawy z dnia ... o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (Dz. U. poz. ...) wprowadziła przepisy określające obligatoryjne elementy, które muszą być zawarte w ogłoszeniu o konkursie na stanowisko dyrektora instytucji kultury, o którym mowa w art. 16 ust. 2, zadania komisji konkursowej, w tym kwestie dotyczące jej finansowania i obsługi, przypadki wyłączenia z udziału w pracach komisji konkursowej, oraz sprecyzowała, że konkurs może pozostać nierozstrzygnięty, a także wprowadziła przepisy określające postępowanie po rozstrzygnięciu konkursu.

Konkursy na kandydata na stanowisko dyrektora instytucji kultury są przeprowadzane obligatoryjnie w samorządowych instytucjach kultury, których wykaz określa w drodze rozporządzenia wydawanego na podstawie art. 16 ust. 2 ustawy minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego oraz fakultatywnie, w pozostałych państwowych i samorządowych instytucjach kultury. Procedura konkursowa w obu przypadkach może być taka sama, ponieważ organizator decydujący się na przeprowadzenie konkursu w instytucjach, w których nie jest on obligatoryjny, sam ustala procedurę.

Projekt rozporządzenia w stosunku do rozwiązań zawartych w dotychczasowym rozporządzeniu Ministra Kultury z dnia 30 czerwca 2004 r. w sprawie organizacji i trybu przeprowadzania konkursu na kandydata na stanowisko dyrektora instytucji kultury (Dz. U. poz. 1629), wprowadza szereg istotnych uszczegółowień, wynikających z wieloletniej praktyki konkursowej oraz głosów środowisk kultury, wskazujących na potrzebę zmiany poszczególnych przepisów. Różnice między dotychczasowym a proponowanym stanem prawnym dotyczą:

- określenia obowiązków organizatora związanych z ogłoszeniem konkursu przez wprowadzenie wymogu publicznego podania informacji o zamiarze ogłoszenia konkursu

- na rok przed upływem okresu, na jaki został powołany dotychczasowy dyrektor oraz ogłoszenia konkursu nie później, niż na pół roku przed upływem okresu, na jaki został powołany dotychczasowy dyrektor, co ma umożliwić harmonijne przygotowanie się do konkursu przez wszystkie zainteresowane strony postępowania;
- rozszerzenia zakresu publikacji ogłoszenia o konkursie, w celu uwzględnienia komunikacji internetowej w ogłaszaniu konkursu;
 - nałożenia na organizatora obowiązku przedkładania podmiotom, które mają wskazać swoich przedstawicieli w komisji, szczegółowego trybu pracy komisji, w celu prawidłowego przygotowania członków komisji do obrad;
 - doprecyzowania, że komisja konkursowa musi w pierwszej kolejności ocenić, które oferty spełniają wymogi określone w ogłoszeniu o konkursie i co najmniej po 7 dniach przeprowadzić rozmowy z uczestnikami konkursu, w celu zapewnienia członkom komisji konkursowej czasu na zapoznanie się z nadesłanymi dokumentami;
 - określenia wymogu zawarcia w protokole końcowym komisji uzasadnienia rozstrzygnięcia albo nierozstrzygnięcia konkursu.

Powyższe zmiany wynikają z potrzeby bardziej precyzyjnego określenia zadań komisji konkursowej i postępowania w trakcie przeprowadzania konkursu. Ich skutkiem będzie zwiększenie transparentności procedury oraz doprecyzowanie praw i obowiązków osób uczestniczących, co usprawni przeprowadzanie konkursów, a jednocześnie wpłynie na zmniejszenie liczby konkursów, których wyniki są kwestionowane lub budzą inne wątpliwości.

Rozporządzenie wejdzie w życie z dniem ..., czyli w dniu wejścia w życie ustawy z dnia ... o zmianie ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (Dz. U. poz. ...), w związku z którą nastąpi utrata mocy dotychczasowego rozporządzenia.

Ze względu na wykonawczy w stosunku do ustawy charakter projektu, nie ma możliwości podjęcia alternatywnych do wydania rozporządzenia środków umożliwiających osiągnięcie zamierzonego celu.

Projekt rozporządzenia nie wywiera wpływu na działalność mikroprzedsiębiorców oraz małych i średnich przedsiębiorców.

Przedmiot projektu rozporządzenia nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

Projekt rozporządzenia nie podlega przedstawieniu instytucjom i organom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Projekt rozporządzenia nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597), w związku z tym nie podlega notyfikacji.

Projekt rozporządzenia, zgodnie z wymogami określonymi w art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248), zostanie umieszczony na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji, w zakładce Rządowy Proces Legislacyjny oraz na stronie podmiotowej Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w Biuletynie Informacji Publicznej, w zakładce „Wykaz projektów poddawanych konsultacjom publicznym”.

<p>Nazwa projektu Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w sprawie konkursu na kandydata na stanowisko dyrektora instytucji kultury</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Pani Wanda Zwinogrodzka Podsekretarz Stanu w MKiDN</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Pani Agnieszka Komar–Morawska Dyrektor Departamentu Narodowych Instytucji Kultury tel. 22 42 10 269 mail: akomar@mkiidn.gov.pl</p>	<p>Data sporządzenia 21 września 2018 r.</p> <p>Źródło: Inicjatywa własna</p> <p>Nr w wykazie prac: ...</p>
---	--

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Projekt rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w sprawie konkursu na kandydata na stanowisko dyrektora instytucji kultury stanowi wykonanie upoważnienia zawartego w art. 16 ust. 6 ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (Dz. U. z 2017 r. poz. 862 oraz z 2018 r. poz. 152,1105,1608 i ...), zwanej dalej „ustawą”. Wydanie nowego rozporządzenia jest konieczne z uwagi na zmianę treści przepisu upoważniającego do jego wydania na podstawie ustawy z dnia ... o zmianie ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (Dz. U. poz. ...). Nowelizacja ustawy z dnia ... o zmianie ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej wprowadziła dodatkowe przepisy m.in. określające obligatoryjne elementy, które muszą być zawarte w ogłoszeniu o konkursie na stanowisko dyrektora instytucji kultury, o których mowa w art. 16 ust. 2, zadania komisji konkursowej, w tym kwestie dotyczące jej finansowania i obsługi, określono przypadki wyłączenia z udziału w pracach komisji konkursowej oraz sprecyzowano, że konkurs może pozostać nierozstrzygnięty, a także wprowadzono przepisy określające postępowanie po rozstrzygnięciu konkursu.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Projekt rozporządzenia w stosunku do rozwiązań zawartych w dotychczasowym rozporządzeniu Ministra Kultury z dnia 30 czerwca 2004 r. w sprawie organizacji i trybu przeprowadzania konkursu na kandydata na stanowisko dyrektora instytucji kultury (Dz. U. poz. 1629), wprowadza szereg istotnych uszczegółowień, wynikających z wieloletniej praktyki konkursowej oraz głosów środowisk kultury, wskazujących na potrzebę zmiany poszczególnych przepisów. Różnice między dotychczasowym a proponowanym stanem prawnym dotyczą:

- określenia obowiązków organizatora związanych z ogłoszeniem konkursu przez wprowadzenie wymogu publicznego podania informacji o zamiarze ogłoszenia konkursu na rok przed upływem okresu, na jaki został powołany dotychczasowy dyrektor oraz ogłoszenia konkursu nie później, niż na pół roku przed upływem okresu, na jaki został powołany dotychczasowy dyrektor, co ma umożliwić harmonijne przygotowanie się do konkursu przez wszystkie zainteresowane strony postępowania;
- rozszerzenia zakresu publikacji ogłoszenia o konkursie, w celu uwzględnienia komunikacji internetowej w ogłaszaniu konkursu;
- nałożenia na organizatora obowiązku przedkładania podmiotom, które mają wskazać swoich przedstawicieli w komisji, szczegółowego trybu pracy komisji, w celu prawidłowego przygotowania członków komisji do obrad;
- doprecyzowania, że komisja konkursowa musi w pierwszej kolejności ocenić, które oferty spełniają wymogi określone w ogłoszeniu o konkursie i co najmniej po 7 dniach przeprowadzić rozmowy z uczestnikami konkursu, w celu zapewnienia członkom komisji konkursowej czasu na zapoznanie się z nadesłanymi dokumentami;
- określenia wymogu zawarcia w protokole końcowym komisji uzasadnienia rozstrzygnięcia albo nierozstrzygnięcia konkursu.

Powyższe zmiany wynikają z potrzeby bardziej precyzyjnego określenia zadań komisji konkursowej i postępowania w trakcie przeprowadzania konkursu. Ich skutkiem będzie zwiększenie transparentności procedury oraz doprecyzowanie praw i obowiązków osób uczestniczących, co usprawni przeprowadzanie konkursów, a jednocześnie wpłynie na zmniejszenie liczby konkursów, których wyniki są kwestionowane lub budzą inne wątpliwości.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Regulacja stanowi domenę prawa krajowego

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt			
Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego jako organ administracji rządowej wskazany do wytypowania przedstawicieli do komisjach konkursowych	1	Dane własne	Konieczność wytypowania dwóch przedstawicieli do udziału w komisjach konkursowych, wybierających kandydatów na dyrektorów w instytucjach samorządowych oraz zapewnienie im możliwości udziału w obradach komisji.
Organizatorzy samorządowych instytucji kultury, o których mowa w rozporządzeniu Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 30 lipca 2015 r. w sprawie wykazu samorządowych instytucji kultury, w których wyłonienie kandydata na stanowisko dyrektora następuje w drodze konkursu (Dz. U. poz. 1298)	64 miasta 17 powiatów 16 województw	Dane własne	Zapewnienie ciągłości na stanowisku dyrektora wobec usprawnienia procedur konkursowych i postępowania organizatora po ich zakończeniu.
Samorządowe instytucje kultury, w których wyłonienie kandydata na stanowisko dyrektora następuje w drodze konkursu	378	Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 30 lipca 2015 r. w sprawie wykazu samorządowych instytucji kultury, w których wyłonienie kandydata na stanowisko dyrektora następuje w drodze konkursu.	Wprowadzenie przejrzystej procedury konkursowej. Rozgraniczenie zadań i obowiązków komisji konkursowej i organizatora. Projektowane przepisy doprecyzowują sposób przeprowadzania konkursów oraz termin i miejsce publikacji ogłoszenia o konkursie.
Osoby przystępujące do konkursów	Brak danych.		Zwiększenie transparentności procedury konkursowej; sprecyzowanie reguł postępowania wobec zgłoszonych kandydatur.
Członkowie komisji konkursowych	Brak danych.		Zwiększenie transparentności procedury konkursowej; sprecyzowanie reguł postępowania wobec zgłoszonych kandydatur oraz zasad przeprowadzania konkursu i zadań członków komisji konkursowej.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Planuje się przekazanie projektu do konsultacji publicznych i opiniowania ze związkami zawodowymi, organizacjami zawodowymi lub twórczymi działającymi w obszarze kultury oraz do zaopiniowania Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego.

Projekt rozporządzenia zostanie przekazany do konsultacji publicznych do następujących podmiotów:

1. ZASP – Stowarzyszenia Polskich Artystów Teatru, Filmu, Radia i Telewizji;
2. Związku Polskich Artystów Plastyków;
3. Związku Polskich Artystów Fotografików;
4. Forum Kraków Sekretariat Forum Kraków Małopolski Instytut Kultury w Krakowie;

5. Stowarzyszenia Dyrektorów Samorządowych Instytucji Kultury;
6. Stowarzyszenia Historyków Sztuki;
7. Sekcji Polskiej AICA;
8. Polskiej Rady Muzycznej;
9. Polskiego Komitetu Narodowego Międzynarodowej Rady Muzeów ICOM;
10. Muzeum Pałac w Wilanowie;
11. Polskiego Ośrodka Lalkarskiego UNIMA;
12. Stowarzyszenia Dyrektorów Teatrów;
13. Stowarzyszenia Muzealników Polskich;
14. Stowarzyszenia Polskich Artystów Muzyków;
15. Towarzystwa Kultury Teatralnej;
16. Unii Polskich Teatrów;
17. Zrzeszenia Filharmonii Polskich Narodowe Forum Muzyki im. W. Lutosławskiego;
18. Związku Kompozytorów Polskich;
19. Polskiego Stowarzyszenia Jazzowego;
20. Centrum Sztuki Dziecka;
21. Stowarzyszenia Muzeów Uczelnianych;
22. Stowarzyszenia Polskich Muzealników Prywatnych;
23. Stowarzyszenia Konserwatorów Zabytków;
24. Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego „Solidarność”;
25. Ogólnopolskiego Porozumienie Związków Zawodowych;
26. Forum Związków Zawodowych;
27. Federacji Związków Zawodowych Pracowników Kultury i Sztuki;
28. Sekretariatu Kultury i Środków Przekazu KK NSZZ Solidarność;
29. Związku Zawodowego Aktorów Polskich;
30. Związku Zawodowego Polskich Artystów Muzyków Orkiestrowych;
31. Pracodawców Rzeczypospolitej Polskiej;
32. Polskiej Konfederacji Pracodawców Prywatnych Lewiatan.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) oraz § 4 i § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2016 r. poz. 1006, z późn. zm.) projektowane rozporządzenie zostanie udostępnione na stronie Rządowego Centrum Legislacji w serwisie „Rządowy Proces Legislacyjny”.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z ... r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0–10)
Dochody ogółem												
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Wydatki ogółem												
budżet państwa		0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,1
JST		0,47	0,47	0,47	0,47	0,47	0,47	0,47	0,47	0,47	0,47	4,7
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Saldo ogółem												
budżet państwa		-0,01	-0,01	-0,01	-0,01	-0,01	-0,01	-0,01	-0,01	-0,01	-0,01	-0,1
JST		-0,47	-0,47	-0,47	-0,47	-0,47	-0,47	-0,47	-0,47	-0,47	-0,47	-4,7
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Źródła finansowania												

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	<p>Na podstawie danych własnych MKiDN, które do tej pory uczestniczyło w realizacji procedur konkursowych w instytucjach samorządowych wyszczególnionych w rozporządzeniu Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 30 lipca 2015 r. w sprawie wykazu samorządowych instytucji kultury, w których wyłonienie kandydata na stanowisko dyrektora następuje w drodze konkursu (Dz. U. poz. 1298), ustalono, że ilość powołań dyrektorów waha się od 55 do 70 rocznie, a zatem wyższą z tych wartości można uznać za optymalną. Spośród nich około 65% powołań odbywa się po przeprowadzeniu procedury konkursowej. Można więc przyjąć, że w kolejnych latach liczba konkursów może wynosić średnio około 45 w roku.</p> <p>Na podstawie danych MKiDN wynikających z uczestniczenia w procedurach konkursowych oraz realizacji własnych konkursów wyliczono, że koszt realizacji jednego konkursu wynosi średnio 10 390 zł po stronie organizatora samorządowego (na kwotę składają się uśrednione: koszty ogłoszeń w prasie, koszty obsługi komisji konkursowej, w tym zapewnienia kosztów przejazdów oraz ewentualnych noclegów członkom komisji niebędącym pracownikami podmiotu, którego są przedstawicielem w komisji – przyjęto, że może to dotyczyć średnio 3 osób w konkursie) oraz średnio 260 zł po stronie MKiDN (średni koszt wydelegowania dwóch przedstawicieli MKiDN do prac w komisji).</p> <p>W stosunku do poprzedniej wersji rozporządzenia wydatki po stronie JST uległy niewielkiemu wzrostowi, ze względu na doprecyzowanie zapisu dotyczącego finansowania udziału w obradach komisji konkursowej, osób, które nie są pracownikami podmiotu, którego są przedstawicielami w komisji. Wydatki te powinny być realizowane z dotychczasowych źródeł.</p>
--	---

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0–10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z ... r.)	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
Niemierzalne								

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	<p>Projektowane zmiany nie będą miały dodatkowego wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe.</p> <p>Wejście w życie rozporządzenia nie będzie miało wpływu na sytuację ekonomiczną i społeczną rodziny, a także osób niepełnosprawnych oraz osób starszych.</p>
--	---

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

☒ nie dotyczy	
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:

Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.	☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy
--	--

Komentarz:

9. Wpływ na rynek pracy

Zwiększenie transparentności w zakresie zatrudniania dyrektorów instytucji kultury. Poszerzenie obowiązków organizatora w zakresie upowszechnienia wiedzy o wakatujących stanowiskach.

10. Wpływ na pozostałe obszary

☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ inne:	☐ demografia ☐ mienie państwowe	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
--	--	---

Omówienie wpływu

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Planuje się rozporządzenie wejdzie w życie z dniem ..., czyli w dniu wejścia w życie ustawy z dnia ... o zmianie ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (Dz. U. poz. ...), w związku z którą nastąpiła utrata mocy dotychczasowego rozporządzenia.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Nie przewiduje się.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)